

קובץ זכרון

נֵי־ט פִּינֵשׁ

יו"ל לקראת יומא דהילולא של כ"ק מרן אדמו"ר

הצדיק משטפינשט

רבי אברהם מתתיהו פרידמאן זיע"א
כ"א תמוז תרצ"ג - תשנ"ו

קובץ זכרון

בית שטפינשט

יו"ל לקראת יומא דהילולא של כ"ק מרן אדמו"ר

הצדיק משטפינשט

רבי אברהם מתתיהו פרידמאן זי"ע"א

כ"א תמוז תרצ"ג – תשנ"ו

מופיע ע"י

"וועד חסידי שטפינשט בארץ ישראל"

המערכת: רחוב רבי עקיבא 93 תד. 460 ב"ב

טל. 03-6197360

י"ל ע"י

"ועד חסידי שטפינשט בארץ ישראל"

רחוב רבי עקיבא 93 בני ברק

ת.ד. 460 טל. 03-6197360

העורך: אברהם יעקב סלמון

הודעה ובקשה

היות ובקרוב ממש מתוכנן בע"ה לצאת לאור ספר מקיף ומיוחד

"תולדות אדמור"י בית שטפינשט"

ובו מאמרי תורתם ואגרות קדשם של צדיקי שטפינשט
משולבים בסיפורי תולדותם ותהלכותם בקודש

עפ"י זכרונותיו וכתביו של

הרה"ח ר' **מנחם ברייאר** שליט"א יליד העיר שטפינשט

בנו של רבה האחרון של העיר שטפינשט

וחתדב"נ של כ"ק האדמו"ר מביאנא זצוק"ל

ע"כ נבקש מכל מי שיודע או שיש בידו חומר על בית שטפינשט

ובהן מכתבים, סיפורים, תמונות ושאר חומר תיעודי

על צדיקי בית שטפינשט או על העיר שטפינשט עצמה,

שיצור קשר עם נציג המערכת השוקדת להו"ל הספר

בכדי שנזכה לברך על המוגמר, בהוצאת ספר מושלם

לתולדות ולזכרון בית שטפינשט.

המו"ל

"ועד חסידי שטפינשט בארץ ישראל"

"ועד חסידי שטיפנשט בארץ ישראל"

רחוב כצנלסון 100 גבעתיים ♦ ת.ד. 460 ב"ב טל. 03-6197360

ב"ה, כ"א תמוז תשנ"ו

קריאה ובקשה

לכבוד

ידידינו הנכבד והנעלה הי"ו

מחסידי ואוהדי בית שטיפנשט

רב שלומים עד כל הימים:

עם התקרב יומא דהילולא רבה של כ"ק מרן ארמו"ר הצדיק משטיפנשט רבי אברהם מתתיהו פרידמן זיע"א, בן כ"ק מרן ארמו"ר רבי מנחם נחום משטיפנשט זיע"א, ונכדו של כ"ק מרן הס"ק עטרת "תפארת ישראל" מרוז"ן זיע"א, שיחול השתא ביום ב' לפרשת מטו"מ כ"א בתמוז תשנ"ו (8 ביולי), נביא בזאת בקריאה ובקשה לאנ"ש חסידי ואוהדי ומוקירי בית שטיפנשט.

זה שנים שיום ההילולא משמש כיום התעוררות רוחנית להמוני יהודי רומניה, מהם שזכו להסתופף בצל קרשו, להנות ממנו עצה ותושיה להוושע מברכותיו הק' של האי צדיק וקדוש.

ביום גדול ונשגב זה, בעת רצון ורחמים זכות היא לנו לעורר ולחזק את המפעלים הברוכים שהולכים ומוקמים זה עתה לזכר אותו צדיק ולזכר שושלת בית שטיפנשט שהיתה ואינה.

בטוחים אנו כי כל אחד ואחד יראה לעצמו בזכות עילאה לתמוך ולעזור למען ביסוס וחיזוק מפעלי ההנצחה לזכרם של אדמו"ר בית שטיפנשט ע"י ה"ועד דחסידי בית שטיפנשט בארץ ישראל" וכפי שנאמר "גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן" - להמשיך בעד כלל ישראל ישועת עולמים וימלאו משאלות ליבנו לטובה אבי"ר.

יהא רעוא מן שמיא שזכותו הגדולה של רבינו הקדוש בעל ההילולא זיע"א יעמוד לכל מכבדי ומוקירי זכרו להתברך ולהוושע בכל משאלות לבבנם לטוב בתוכב"י אביה"ר.

ברגשי כבוד וידידות נאמנה

הרב שמואל שור

יו"ר ועד חסידי שטיפנשט בארץ הקודש

נביא בזאת לידיעתכם מספר פרטים הנוגעים ליומא דהילולא

סעודת הילולא והתועדות

א. **סעודת המצוה המרכזית** תתקיים בע"ה ביום א' אור לכ"א תמוז תשנ"ו בשעה 8.30 בערב בביהכ"נ דחסידי רוז'ין רח' חפץ חיים 5 בני ברק בהשתתפות רבני יוצאי רומניה חסידים ואנשי מעשה.

העליה לציון הק':

- ב. העליה לציונו הק' בבית החיים נחלת יצחק – גבעתיים, במשך כל שעות היממה.
- הותקנה מערכת תאורה שתפעל במשך כל שעות הלילה.
- הוקמה סככה באתר הציון הק' לתועלת העולים במשך כל שעות היממה.
- מתקני שתיה לקהל הרחב הוצבו במקום.

תחבורה ציבורית:

ג. **תחבורה ציבורית בשיתוף עם חברת דן** תתקיים הסעה מיוחדת מב"ב לנחלת יצחק דרך תחנות קו 54 מויזניץ והלאה במשך כל שעות היום בתשלום רגיל, או חופשי חדשי וכרטיסיה רגילה, משעה 10.00 בבוקר (הודעות מפורטות יפורסמו ע"ג לוחות המודעות ובעיתונות).

קו 45 מב"ב לגבעתיים יתוגבר ותתוסף תחנה מיוחדת בפניה שלפני רחוב עלית הנוער.

קובץ זכרון:

ד. לקראת יומא דהילולא הו"ל "ועד חסידי שטפינשט בארה"ק" קובץ זכרון "בית שטפינשט" כהכנה לקראת "ספר הזכרון לאדמור"י בית שטפינשט" שיו"ל בקרוב בע"ה. את הקובץ ניתן יהיה להשיג באתר הציון הק', כמו"כ ניתן יהיה להשיגו לאחר ההילולא בחנויות הספרים.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

"ועד חסידי שטפינשט בארץ ישראל"

רחוב צנלסון 100 גבעתיים ♦ ת.ד. 460 ב"ב

המשרד: רבי עקיבא 93 בני ברק

הננו מודיעים לקהל הרחב בדבר שירות מהדרין לביה"ח נחלת יצחק - גבעתיים ביומא דהילולא

דמרנא ורבנא צדיק יסוד העולם פועל ישועות בקרב הארץ

הצדיק משטפינשט זיע"א

כ"ק מרן אדמו"ר רבי אברהם מתתיהו פרידמאן זצוקללה"ה

לעליה המסורתית לקברו

התחבורה ע"י שירות מיוחד ביומא דהילולא
יום ב' לפרשת מטו"מ כ"א תמוז תשנ"ו (8 ביולי)
בין השעות 10:00 בבוקר ועד 20:00 בערב

מסלול הנסיעה כדלהלן:

דרך תחנות קו 54, (שכון ו', ויזניץ, עזרא, נחמיה, חזו"א, הרצל, השלושה, סוקולוב, גן ורשא, רבי עקיבא, ירושלים, נחלת יצחק). ומנחלת יצחק בחזור דרך התחנות הנ"ל.

מחיר הנסיעה - מחיר רגיל, כרטיסיה, או חופשי חדשי.

לפנה"צ עד השעה 2:00 כל תחילת שעה (2-1-12-11-10)

אחה"צ כל תחילת חצי שעה:

8.30-8.00-7.30-7.00-6.30-6.00-5.30-5.00-4.30-4.00-3.30-3.00-2.30-2.00)

עולו ואתכנשו להילולא דצדיקא

בכבוד רב

הנהלת צן - אגף התנועה

הוצא הארגון

לזכר עולם יהיה צדיק

יוחק בספר עולם חד מגאוני קמאי צדיק יסוד העולם
אשר נודע במסירות נפש עילאה למען קדשי ישראל בגלות רומניה
תלמיד נאמן לרביה"ק הצדיק משטפינשט
אשר ידו לא זזה מידו עד לרגע פטירתו ממש
עמוד העבודה והתפילה

כ"ק האדמו"ר מרימניץ

חיים זאוויל אברמוביץ זצלה"ה

בהרה"ח ר' משה זלה"ה

השיב נשמתו ליוצרה ביום כ"ד תשרי תשנ"ו
ומנו"כ בעיר מאנסי נ.י.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

ת. נ. צ. ב. ה.

הונצח ע"י תלמידיו ומעריציו מוקירי זכרו

ב ת ו כ ן

8	הקדמה
10	אגרת קודש - ד. עמוס
13	אמרות צדיקים - אי"ש חסיד
17	ואלה תולדות - הרב אלישע פקשר
30	בדידי הוה עובדא - אברהם יעקב סלמון
41	עושרו של קרח - סיפור
40	ביים רבינס הויף אין שטעפאנעשטי - אידיש

ב פ ת ח

שישים ושלוש שנים חלפו מאז נסתלק לגנוי מרומים כ"ק מרן אדמו"ר הצדיק משטיפנשט זיע"א מגזע המלכות לבית רוז'ין. מקברניטי יהדות רומניה ומגדולי צדיקיה, ה"ה כ"ק אדמו"ר רבי אברהם מתתיהו פרידמן זיע"א, בן כ"ק מרן אדמו"ר רבי מנחם נחום משטיפנשט ונכד כ"ק הס"ק עטרת תפארת ישראל מרוז'ין זיע"א.

כמידי שנה בשנה יתרבו העולים על ציונו הק' ויגבר זרם הפוקדים את מקום מנו"כ אשר בנחלת יצחק שבתל אביב, לשפוך שיח לפני שוכן מרומים ולהעתיר בתפילה לפני כסא הכבוד, לפעול לישועתן של ישראל עמך בכלל ובפרט. זה לצד זה יעמדו בתפילה חסידים ואנשי מעשה, יראים ושלמים. לצד המון עם קרובים יותר וקרובים פחות והצד השווה שבהם היא האמונה בצדיקי אמת הלוהטת בקרבם. כזו שרק מתעצמת ומתחזקת מאז יום הסתלקותו - כ"א תמוז תרצ"ג. ולמרות שרבים מהעולים לציון הק' לא זכו לראות את הצדיק, ואחרים שאף הוריהם כבר לא הכירוהו. אך לא אנשים כמותם יוותרו על התפילה במקום קדוש זה, ביומא דהילולא דצדיקא ואף בשאר ימות השנה.

מגוונת במיוחד היא העליה ההמונית ומרתקת ביותר, שכן רוב רובם של העולים הרבים מבני עדת יהדות רומניה "רחוקים" הם ממקום קבורת הצדיק - תרתי משמע. רחוקים הם פיזית ורבים מהם רחוקים אף רוחנית. עם עליית גלות מפוארת זו לארצנו התיישבו בריכוזים שונים והעדה הק' שטיפנשט התפזרה. אמנם הוקמו מספר בתי מקדש מעט לזכרו של רבינו הק' כמו בערים קרית גת, צפת, עתלית, רחובות וברוקלין ואולי עוד בכמה מקומות שונים, וזכרו הטהור של רבינו לא מש מקרב זכרונם.

זכרוננו של הרבי משטיפנשט חרוט עמוק עמוק בליבם של יהודי רומניה ואותו השרישו בלב בניהם וצאצאיהם אחריהם וכך נישא זכרו ונערץ בפי כל.

כולם כולם יתקבצו ויבואו לכאן, מחיפה והקירות, מקרית שמונה ועד לבאר שבע, מנהריה ועד לאשקלון וכו', ואין זו סתם "נסיעה" כי אם תוכנית של יום שלם בו ידלגו מתחנה מרכזית אחת לשניה, ייטלטלו בשנים ושלוש אוטובוסים ובמסירות נפש של ממש יבואו אל הצדיק. כרחוק מזרח ממערב רחוקים המה בכל השנה מכל שייכות לחסידות וכו' אך בהילולא של ה"צדיק" לא יוותרו. הם יגיעו הנה, הם יבקשו, הם יתפללו, ואף יושעו, כזו היא יהדות רומניה אף כי נשבו בתינוקותם נשארה אמונתם איתנה וחסונה. ואמונה הרי למדנו המשכה היא,

מאז הסתלקותו של האדמו"ר השני לבית שטיפנשט והאחרון בשושלת קודש זו, הלכה והתעצמה הדביקות הנפלאה במורשתו הרוחנית העצומה, שהותיר אחריו ברכה צדיק גדול ונשגב זה, מופתיו וסיפורי תהלוכותיו סופרו בדחילו ורחימו איש מפי איש, אב לבנו וסב לנכדו, והם שהציתו את גחלת היהדות ללהבה חסידית חמה ולבבית ברחבי רומניה רבתי ואף הרחק מחוצה לה.

אך דא עקא ממקום עוצם גדולתו וקדושתו של רבינו לא נמצא מי שהיה יכול למלאות את מקומו ולא היה אי מי שיוכל לישב על כסאו ולהנהיג את עדת החסידים הגדולה והמתרחבת. לפי כותבי הקורות ורושמי דברי הימים, ניסו רבים רבים מגדולי החסידים, מחשובי הרבנים ואף מקרובי משפחת רבינו ליישב בשטיפנשט ממשיך לדרכו הגדולה, רועה שינהיג את העדה הק' ומנהיג שיעמוד לפני המחנה וידריך את המוני היהודים שהמשיכו והתדפקו על דלתות בית רבינו בשטיפנשט, אך למרות כל הנסיונות וההשתדלויות נותר כסא ההנהגה מיותר ועדת החסידים נותרה ללא רועה נאמן, מאז ועד עתה.

בגליון שלפנינו נסיון ראשוני להעלות על גבי הכתב באופן מרוכז את תולדות בית שטיפנשט ומעט מסיפורי תהלוכותיו ומופתיו, ומן החובה להזכיר את אותם שפעלו ופועלים במסירות נפש ממש להקים שם ושארית לבית שטיפנשט ולזכר רבינו הק' זיע"א ה"ה.

הרה"ח ר' מנחם ברייאר שליט"א, יליד העיר שטיפנשט ובנו של רבה האחרון של העיר שטיפנשט וחתב"נ של כ"ק האדמו"ר מבאיאן זצוק"ל, אשר מאז הסתלקות רבינו לא נח ולא שקט, אסף וקיבץ את מאמרי תורתו וסיפורי תהלוכותיו של רבותינו הק' משיטפנשט זיע"א, מתוך תקווה איתנה להו"ל ספר מקיף לתולדות בית שטיפנשט, נקוה כי בקרוב יזכה לברך על המוגמר מתוך בריאות הגוף והנפש.

הרוח החיה בארגון סעודת ההילולא המרכזית ביומא דהילולא ושמירת הקשר בין המוני חסידי שטיפנשט בארה"ק, ה"ה הרה"ח הישיש ר' שמואל שור שליט"א - יו"ר ועד חסידי שטיפנשט בארץ ישראל, ואתו עמו הגאון ר' יואל טוביאס שליט"א רב אב"ד שכון ו' בבני ברק הפועל במסירות עילאית במסגרת ארגון תמי"ד - תרבות מורשת יהדות רומניה - להשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.

הרה"ח ר' יונה צלר הי"ו והרה"ח ר' מרדכי מאיר מיכלוביץ הי"ו חברי "ועד חסידי שטיפנשט בארץ ישראל", הפועלים במסירות ועילות להנצחת זכר בית שטיפנשט. ראשוני המתעסקים באתר הציון הק', בסיוע הגשמי להמוני העולים ביומא דהילולא, בשכלול ושיפור הגישה אל מקום הציון הק', ה"ה הר"ר יעקב כהן הי"ו, הר"ר משה יהודא לייב סלמון הי"ו והר"ר א. רוזן הי"ו.

איש הארכיון ומרכז פעולות הועד, ה"ה הר"ר אברהם יעקב סלמון הי"ו הפועל לאיסוף החומר הרב ממורשת בית שטיפנשט ושימורו, עד להוצאת ספר הזכרון לאור עולם, ומי שעמד מאחרי ארגון התחבורה הציבורית ביומא דהילולא בשיתוף עם חברת דן, יבורכו כולם מן השמים וזכותו של האי צדיק קדוש ונשגב תגן בעדם ובעד כל המתעסקים בקודש.

ערב יומא דהילולא דכ"ק אדמו"ר משטיפנשט זיע"א.

כ"א תמוז תשנ"ו פה בני ברק

המערכת

אגרת קודש

אגרת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר רבי אברהם מתתיהו משטיפנשט זיע"א ששלח
אל האדמו"ר הרה"ק רבי ישראל מוויז'ניץ בעל אהבת ישראל זיע"א.

(אגרת מספר י"ב מאגרות קודש כ"ק מרן משטיפנשט זיע"א אשר בארכיון "וועד חסידי שטיפנשט בארץ
ישראל" מספר "אגרות ואמרי קודש לאדמו"רי בית שטיפנשט" שיופיע בע"ה).

ד. עמוס

קורותיו של מכתב זה שמעתי מפי הרה"ח ר' נפתלי ב"ר יוסף כהן הי"ו: סיפר לי דודי
זקיני הרה"ח ר' פיוויש גולדנברג משב"ק (אחיו של זקנתי מרת לאה ושל נשוא המכתב ר'
בן ציון גולדנברג) כאשר הגיע גיל גיוסו לצבא רומניה פנה אביו הרה"ח ר' נפתלי מעיר
באטשאן לרבי, בבקשת ברכה שיפטר מעול גיוסו, ואכן הרבי ברכו בהצלחה מרובה אצל
הרופא הבודק בצבא, כחסיד גדול ומאמין בדברי הרבי לא חשש יותר ר' פיוויש מפני גיוסו
ולא עשה יותר השתדלויות שונות כפי שהיה נהוג אז לשחד רופאים ופקידים בכסף גדול
בכדי שיאמרו שהמתייצב אינו בריא לצבא. ואכן התייצב ר' פיוויש לגיוס ובאורח פלא
שוחרר מהצבא, למרות היותו איש בריא, גבה קומה, בעל חזות חיצונית נאה ומרשימה.
אנשים ששמעו משחרורו מיהרו לשאול אותו איזה "רופא" שיחד שיקבל את "הפטור"
המיוחד, ור' נפתלי היה עונה להם בחיוך "הרופא" שלי הוא הרבי משטיפנשט.

כשהגיע גיל גיוסו של ר' בנציון האח, ביקש שוב האב לקבל את ברכת הרבי אך ר'
בנציון חשש מאד ואדהכי ברח מגבולות המדינה לכיוון הגבול האוסטרי-הונגרי והתישב
בויז'ניץ העיר והיה לעריק. כעבור שבועות אחדים שלח לאביו היושב ברומניה מכתבים על
מר גורלו של בחר צעיר זר ונכרי במקום המצאותו וכי הוא בקושי מוצא מזון לנפשו ומקום
ללינה.

בצר לו פנה אביו ר' נפתלי לרבי וסיפר לו את גלגולי יסוריו של בנו בנציון ואת

המצאותו בעיר ויז'ניץ. ומהיות שהרבי הוא קרוב משפחה עם הרה"ק רבי ישראל מויז'ניץ בקשו שישגר אליו מכתב המלצה עבור בנו בנציון. בתחילה לא אווה הרבי לכתוב שכן אין דרכו היתה בכתיבת מכתבים. אך ר' נפתלי שהיה מקורב אצל הרבי הפציר והתחנן שהרבי יכתוב את המלצתו ובקשתו. ולבסוף ניאות הרבי וציווה על משמשו שיכתוב את אשר יצוה תוך שהוא מנסח את תוכן האגרת והתוארים הנלווים בראש האגרת וכו', [במאמר המוסגר כפי שנמסר לי מאבי ר' יוסף כהן שדבר זה היה ידוע בקרב מקורבי הרבי אשר בעת שהיה חותם את אגרותיו לא היה מרשה לאף אחד להיות נוכח בחדרו].

מיד עם הגיע המכתב לויז'ניץ לנער בנציון מיהר אל הרבי מויז'ניץ ומסר לו את המכתב שהגיע זה עתה משטיפנשט, רבי ישראל מויז'ניץ קרא את האגרת ומיד שסיים הפטיר לעומתו: "בנציונ'דל ביסט מיינער" (אתה שלי) ודאג לו מיד לפרנסה, תוך שהוא מסדר לו משרה של שו"ב בה היה בקי עוד בטרם הגיע לויז'ניץ, ונהיה שו"ב באחת הקהילות של בוקווינה ואף דאג לו לשידוך וליתר הצטרכויותיו, ואכן ר' בנציון השתקע בוויז'ניץ וכמעט שכח מעברו הלא רחוק בבוטשאן.

כעבור שנים מספר התלונן אביו ר' נפתלי לפני רבו משטיפנשט על כי אינו רואה יותר את בנו ואינו יודע מה עלה בגורלו ואינו יודע עד מתי ימשך המצב הזה שאינו יכול לראותו, לשמוע ממנו ולדרוש בשלומו, ברכו הרבי שיזכה בקרוב לראות את בנו. שמח ר' נפתלי על שזכה לברכת הרבי, והיה סמוך ובטוח כי בקרוב יזכה לכך, שב איפוא החסיד לביתו בציפיה דרוכה לשוב בנו לביתו בחזרה בקרוב.

ואכן בתוך חודשים מספר חוקק ברומניה חוק "חנינה" לכל העריקים מהצבא שיוכלו לשוב לבתיהם ללא שיאונה להם כל רעה, ור' בנציון שב לביתו בחזרה כהבטחת הרבי וכברכתו. (בשנות החמישים זכה ר' בנציון לעלות לאה"ק והתישב בב"ב ונלב"ע בשנת תשכ"ז בערך ומנו"כ בביה"ח שומרי שבת – ז"מ ב"ב).

לפנינו תצלום האגרת והפענוח

ב"ה יום א' לסדר עקב תרס"ב שטעפאנעשט

שפעת חיים ושלום וברכה וכט"ס

לכבוד ש"ב ידידי הרב הצדיק ב"ק חסידא ופרישא
קקש"ת מו"ה ישראל שליט"א

אחרי מבוא השלום הנני במכתבי הנוכחי כאשר בא לפני איש אחד מאנ"ש איש ישר המופלא
מו"ה נפתלי מעיר באטישאן ויספר לי מצבו של בנו האברך המופלא מ' בנציון אשר את האברך
הנ"ל אכיריהו מנעוריו לישר הולך וכי גמר מלאכתו מלאכת השו"ב ומטעם הידוע אין ביכולתו
לבוא למדינת מגורי אביו והוא מסתופף בצל כ"ק שם ולע"ע נודד בלי שום פרנסה אנא לקרבו
ולספחו לאיזה מקום למען פרנסתו כערכו.

ש"ב דושה"ט שלומו וטובתו בלונ"ח

אבריהם מתתיהו במוהר"ר מנחם נחום

אמרות צדיקים

שנשמעו מפ"ק צדיקים וחסידים ואנשי מעשה
על כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק ר' אברהם מתתיהו משטיפנשט זי"ע
לרגל יומא דהילולא כ"א תמוז
ליקט וערך: אי"ש חסיד

לימוד הא-ב עם סבו הס"ק מרוז'ין

בשנת הסתלקותו של הס"ק מרוז'ין זיע"א מלאו לרבנו הרא"מ שלוש שנים. לא יכול עדיין לדבר היטב. נכנסה אמו וקבלה לפני חותנה הה"צ מרוז'ין על שאינו מדבר כ"כ טוב. ביקש הרוזינער שיכניסו אליו את הילד והניחוהו על ברכיו הק' ואמר לו זאג א-ב זאג יוד, ובסיימו כל עשר האותיות החזירו אל אמו ואמר לה: נא, כ'האב דיר איהם געמאכט פאר א יוד, ומאז התחיל לדבר בנקל. (מפי כ"ק אדמו"ר מרימניץ זצ"ל)

מנהיג הדור

סיפר ר' יוס'ל אהרונוביץ ששמע מרבי מאיר איטשע ע"ה שפעם נסע הרה"ק הרמ"ן עם בנו הרה"ק הרא"מ משטיפנשט בעגלה, באמצע הדרך אמר לבנו שיושיב את עצמו במקום העגלון וינהג את העגלה ועשה כך. נענה הרמ"ן משטיפנשט ואמר בזה"ל: "ב"ה מיין קינד קען שוין פירען דיא וועלט" (כתבי החסידים הראשונים)

כח של מתתיהו הזקן

בעת שנולד רבינו הרא"מ בזאת חנוכה שנת תר"ח, נכנס סבו הק' הס"ק מרוז'ין זיע"א לחדר היולדת לברך אותה בברכת מזל טוב ולראות את הילד, אחרי שהביט בפניו פנה לאבי הילד הרה"ק ר' מנחם נחום וציוה עליו בשעה שתכניס אותו בבריתו של אאע"ה תקרא את שמו אברהם מתתיהו, אברהם ע"ש זקיני המלאך הק' ומתתיהו כי הזמן גרמא, ע"ש מתתיהו כהן גדול, וסיים בדבריו הק' ויהיה בעל כח כמו מתתיהו כה"ג.

ואכן נתקיימה בו ברכת זקיניו הק' ולמרות כל עוצם פרישותו וטהרתו, בעוד שאת מאכליו היה אוכל בכפות מועטים וספורים עלי אצבע זכה לגבורות שנסתלק בשנת פ"ה ולא נודע כל ימי חייו שיבקר אי פעם אצל רופא.

(מפי הרה"ח הישיש ר' שואל כהנא ז"ל)

שילך להתברך מפי הנער)
(מזכרונות הר"ר יצחק חכם איש שטיפנשט)

סדר יום

הצדיק המקובל רבי אשר זעליג מרגליות
שהה תקופה ארוכה ברומניה וביקר שם אצל
צדיקי בית רוז'ין, וסיפר שהיה בעיר
שטיפנשט כשבועיים ימים, ובכל יום היה
עולה על עץ גבוה תוך שהוא משקיף לתוך
חדרו של הרא"מ, וראה איך שהרבי יושב
שעות ארוכות לאחר התפילה. עוסק בתורה
ושקוע במחשבותיו הק'. לפנות ערב היו
מכניסים מגשי אוכל גדולים ועמוסים, והוא
בצע מפרוסת המוציא ואכל מעט, וטעם
משהו מן המאכלים, ומיד הוציאו את
המגשים, ומהם היו ניזונים כל היושבים
בחדר הקודש וכך נשנה הדבר יום יום.

(קובץ שיחות מכ"ק)

אדמו"ר מקאפיטשניץ שליט"א)

סדר תשובה

... שמעתי מר' מ"י, על מעשה ידוע של
החסיד ר' הירש וקסלר ע"ה שהאדמו"ר
משטיפנשט החזיר אותו בתשובה ושנפטר
כאן בארץ ישראל בשנת תש"ג בתמוז. וסדר
התשובה היה לילך כל יום למקוה, ולצום
שני וחמישי עשר שנים.

(כתבי החסידים הראשונים)

אשרי מי שנתן לו שלום

כ"ק האדמו"ר רבי יעקב יוסף מסקווירא

פנו דרך לבני הקדוש

בעת שהתקיימה החתונה הגדולה של
הרה"ק ה"פחד יצחק" מבאיאן שהיה חתן
הרה"ק ר' יוחנן מראחמסטרילבא, השתתפו
בה אלפים מאחב"י וכמובן שהדחק היה נורא
ואיום ואביו הרה"ק אדמו"ר הזקן
משטיפנשט כבר ישב למעלה בראש
המסובים, והבחין איך שבנו הרא"מ מתקשה
לפנות לו דרך בכדי לעבור ולהתקדם כלפי
מעלה, נעמד הרה"ק משטיפנשט והכריז:
לאזט אדורך מיין הייליגן בן יחיד, כשמוע
הרה"ק ר' אהרן מטשערנאביל (שהיה אז זקן
וקרוב לגבורות) את הכרזתו שאל מי הוא זה
הבן יחיד הקדוש הלזה? והמתין עד שיפלוס
דרכו לשלחן המכובדים. ואז הרים את גבות
עיניו והביט באברך הצעיר הרא"מ שהיה אז
כבן י"ט שנה בלבד ואמר יא יא טאקע,
כמאשר את דבר הרה"ק הרמ"נ משטיפנשט
ונחה דעתו.

(מפי הגה"ח ר' בנציון רחמן זצ"ל)

"פי שנים ברוחך"

בשעת ליל מאוחרת נכנס רבינו הרא"מ
בעודו נער צעיר לאביו הרמ"נ כדי לברך את
אביו בברכת "לילה טוב" בטרם עלה על
יצועו, באותה עת שהה בחדר הרבי אחד
מגדולי המקורבים, וכשיצא הנער התבטא
הרבי ואמר לאותו מקורב: "די זעהסט איהם,
דאס וואס איך קען, קען ער שוין אויך, מ'וועט
ביי איהם שווער פועל'ן מ'וועט איהם דארפן
דערקישען, און אז ער וועט צו זאגן וועט
איהר דאס האבן אין דער האנט" (וכמתכוון

בקשו ממנו שיתן להם מקודם יי"ש ל"תיקון". פעם אחת בא גביר אחד לחצר הקודש, ואחד היושבים ביקש ממנו שיתן "תיקון" והגביר שהיה מחוצף גדול סירב להענות לבקשה וקרא בביטול לעבר היושבים הבטלנים "חניאקעס" ובשעה שנכנס לאדמו"ר הרא"מ פנימה, התפלא האדמו"ר על גישתו השלילית ועל הביטול שהראה להיושבים שם, וכמדומה שסרב לקבל ממנו גם הפתקא וגם דמי הפדיון, הגביר פרץ בבכי והתחנן בפני האדמו"ר שלא ידחהו מהקודש. קרא אז הרא"מ לאחד מהיושבים ואמר לו: **"להוי ידוע לכם שראשי התיבות של חניאקעס הוא חכמים לבונים קדושים יראים סבלנים."**

(מפי כ"ק אדמו"ר מראחמסטריווקא זצ"ל)

תיאור מימי החנוכה

בכל שנה בסביבות התאריך י"ד כסליו היה רגיל צדיק זה לבא ליאסי על איזו שבועות והיה מתגורר בביהמ"ד שלו הוא הקלויז משטיפנשט שהיה בנוי בטעם בתי מדרש של רבותינו זיע"א. והיה נשאר שם גם בימי החנוכה, כאשר ה"קלויז השטיפנעשטי" כפי שהיה נקרא הביהמ"ד ביאסי היה מלא וגדוש מאנשים, אחב"י מכל שדרות העם שבאו לראות את הצדיק הישיש משטיפנשט בעת שהוא מדליק את הנרות.

בהיותי נער צעיר לימים הכנתי לי מבעוד מועד מקום טוב שהיה פנוי בין התנורים שעמדו בזוית אחת של ביהמ"ד שמשם ניתן היה לראות היטב בפני הצדיק. וצופה הייתי היטב איך שהצדיק עומד וכופף כל גופו, ופלגי מים ירדו עיניו בעת שאמר זמירות

סיפר לי שבעת שהיה ביאס, ונכח שם גם הרא"מ משטיפנשט שבא להשתטח על ציון אביו, נפגש עם הרבי כשיצא מהמקוה ומגודל ההתרגשות הושיט לו את ידו לקבלת שלום, והרבי לגודל קדושתו לא החזיר לו יד כי הרגיש שעדיין לא נטל את ידיו.

(קובץ שיחות – כנ"ל)

כתרן של ישראל

סיפר לי האדמו"ר מוואסלוי זצ"ל שהיה ביחד עם הרא"מ ב"ד כסליו (היא"צ של אביו הרמ"נ) ביאס מקום מנו"כ וסיפר על הרא"מ שכשהיה קטן היה "א ווילד קינד" וספרו זאת לאביו הרמ"נ שבנו הרא"מ "איז ווילד" וענה להם: **"שרעקט זיך נישט – דאס ווילדע קינד וועט זיין א קרוין פאר'ן אידישן פאלק."**

(מזכרונות הרה"ח ר' מנחם ברייאר שליט"א)

איש שטיפנשט וחתדב"נ של כ"ק מרן

אדמו"ר מבאיאן צוק"ל)

כ"ק אדמו"ר מקופטשניץ ביקר פעם בשטיפנשט אצל הרא"מ, והתיחדו כשעה ארוכה בקודש פנימה, וכשיצא מעם חדרו כולו נרגש, אמר אז לסובבים אותו **"ממש דער פעטער דער טשורקעבער"**.

(מכ"ק אדמו"ר מרימניץ זצ"ל)

ואפילו כולנו חכמים...

מנהג הישישים בחצר שטיפנשט היה שכאשר בא אדם חדש לחדר האדמו"ר הרא"מ

ויהי נועם – לא תירא מפחד לילה – יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה --, אח"כ נגנו מעוז צור ישועתי, אשרי עין ראתה כל אלה.

(מכתבי הגאון"צ מוהר"ש טוביאס זצ"ל
גאב"ד פיאטרא ניאמץ רומניה)

נתן שני גניחות.

(מפי כ"ק אדמו"ר מרימניץ זצ"ל)

הילולת הצדיקים מכפרת

חסידים אמרו שתמיד הימים כדלקמן חלים כשחל צום יום כיפור:

כ"ז מנחם אב יום הילולא של רבי נחום בער'ניו זצ"ל (בן הרה"ק ר' שלום יוסף מלייפציג).

י"א אלול יום ההילולא של רבי שלום יוסף מלייפציג והאדמו"ר הזקן רבי אברהם יעקב מסאדיגורה.

וכ"א תמוז יום ההילולא של האדמו"ר רבי אברהם מתתיהו משטיינשט זיע"א.

(כתבי החסידים הראשונים)

התפילות בר"ה

כמקובל, היה מתפלל הרבי משטיינשט בחדר תפילה מיוחד כמנהג צדיקי בית רוז'ין, וסיפר כ"ק אדמו"ר מרימניץ הרה"צ רבי חיים זאויל אברומוביץ שהיה מורשה להתפלל יחד עם הרבי בחדרו המיוחד, ובמשך השנים נוכח לדעת כי בתפילת המוסף של ר"ה עמד שעות ארוכות ומתפלל בכוונה גדולה והיה נותן גניחה אחת, ובשנה שלפני ההסתלקות

משנכנס אדר מרבין בשמחה

פעם שאל אחד מהחסידים המקורבים, ממרן רבי אברהם מתתיהו משטעפינשט זי"ע, הלוא מצינו שחזו"ל במס' מגילה (דף ד.) השוו את יום הפורים לשאר ימים טובים לענין הדין של שואלין ודורשין הלכות חג בחג, וכמו ששואלין ודורשין הלכות פסח בפסח והלכות עצרת בעצרת כן שואלין ודורשין בהלכות פורים ביומו ואפילו בפורים שחל להיות בשבת, וא"כ נשאלת מעתה השאלה למה חילקו בערך ההכנה להחג בין פורים לפסח, דלגבי פסח אמרו (פסחים ד.) ששואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלוש ימים, ולגבי פורים אמרו (בתענית כט.) שרק משנכנס אדר מרבין בשמחה – שזהו אמנם מעיקרי הדברים של יום הפורים, יום משתה ושמחה – אבל למה אין לפורים שלשים יום לשמחה לפני עיצומו של יום? השיב לו מרן זי"ע, הלוא אדרבה אני מוצא כאן סמך שכן צריכים להקדים את השמחה שלשים יום לפני בוא יום הפורים, כי הרי לא אמרו משנכנס אדר מתחילים להיות בשמחה, אלא אמרו מרבין בשמחה משמע שהשמחה כבר התחילה מקודם ועתה צריכים להרבות יותר, ויותר, ותו איכא למימר דבאמת צריכים להתחיל מ"טו בשבט, שלשים יום לפני החג.

(מספר זיו המנהגים בשם כ"ק אדמו"ר משטעפינשט זיע"א)

ואלה תולדות

תולדות הרה"ק רבי אברהם מתתיהו משטפינשט

ליום ההילולא / כ"א תמוז תרצ"ג

הרב אלישע פקשר

"שטפינשט" עיירה טיפוסית ברחבי מולדוביה – רומניה העילית, עיירה קטנה בכמותה אך גדולה באיכותה מאז עבר לתוכה לשכון כבוד כ"ק מרן הרה"ק רבי מנחם נחום בנו הרביעי של כ"ק מרן הס"ק הרה"ק מרוזין זיע"א, הפכה העיירה להיות לתל תלפיות ליהודי רומניה אשר נמשכו אליה כבחבלי קסם מתוך אהבה ויראה. נהירה המונית זו של רבנים יושבי על מדין, חסידים ואנשי מעשה, וסתם "עמך", שהחלה מיד עם בואו של הרה"ק רמ"נ לשם, נתעצמה ונתגברה – אחר פטירתו בדמי ימיו – עת עברה ההנהגה לבנו כ"ק מרן הרה"ק רבי אברהם מתתיהו. קרוב לששים וחמש שנים נהג נשיאותו ברמה, ובימיו נהפכה העיר למטרופולין של יהדות רומניה. כאשר עיני כל היו צופיות למוצא פיו.

וכאשר כותב הגאון הגדול המפורסם רבי בצלאל זאב שפרן זצ"ל מגדולי רבני רומניה (1) בספרו שו"ת הרב"ז (ח"א יו"ד סי' קט"ז) בענין רב אחד שסירב לקיים פקודת כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל, וז"ל: כי הנה מה יפה כוחו של אותו צדיק האי סבא קדישא אדמו"ר הרה"צ שליט"א להיות גוזר על הרב דמתא הסמוך ונראה לאיתן מושב קדשו עיר שטפינשט, ומי לא ידע כמה גדול כוחו של אותו זקן קדוש ישראל בן מלכי קדם, מאן מלכי רבנן, העובד את ה' ביראה ובאהבה וירא את ה' מאד, וגם נשיא אלקים הוא בתוכנו, פאר מדינתנו ואיך הרהיב הרב דמתא עוז בנפשו להיות מסרב לגדול, קדוש ה' מכובד זקן ונשיא פנים... וכש"כ בנידון דידן אשר רבים מאחב"י הקרובים והרחוקים יתנו אוזן קשבת לדברי כ"ק אדמו"ר הרה"צ המפורסם שליט"א ולא יהיו שום אחד מאחב"י לעבור על דבריו הקדושים את כל אשר יאמר כי הוא זה...

ואכן אורם מאורן ופארם של יהדות רומניה היה כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבי אברהם מתתיהו זצוק"ל. תהילותיו ופארותיו רבו בקהל חסידים ובפי יוצאי רומניה, דייך בהזכרת השם "שטפינשט" למכירה ומוקירה, ועיני זוכריה זולגות דמעות מזכרונות העבר הגדול, ופיהם אינו נפסק מלספר ומלהלל את גדול הדור ששכן בתוכם. להעלות ע"ג הכתב כל אשר יסופר אודותיו, ספר שלם לא יספיק. במאמר זה ננסה להביא שרטוטים קצרים מפעולת צדיקים לחיים, למען יודע לדורות צדיק מה פעל, וזכרוננו הקדוש והטהור ישאר חקוק בלבנו, וזכרו לא יסוף מאתנו.

1. הרב"ז היה גם מגדולי הפוסקים בדורו, והגר"מ אריק בחפשו היתר עגונה לבתו פנה אליו. ראה קונ' באר חיים מרדכי – תקנת עגונות.

לידתו ושנות נעוריו

הרה"ק רבי אברהם מתתיהו נולד לאביו הרה"ק רבי מנחם נחום, בזאת חנוכה תר"ח (2) עת שהה בנחלת אביו הק' בפאטיק. בעת הכנסו לברית ציווה מרן הס"ק הרה"ק מרוזין להוסיף לו את השם "מתתיהו" ע"ש מתתיהו כהן גדול, בהוסיפו: כי הוא ממש מתתיהו "הזקן" של חנוכה, והיה בזה גם רמז שהובן לאחר שנים כאשר רבינו זכה לזקנה מופלגת.

זכרונות מימי קטנותו עת שהה בבית אביו הק' במחיצת סבו הגדול הרה"ק מרוזין, היה

רבינו
משיח
לפרקים.
וסיפר
הרה"ח
המפורסם
רבי
משה
וויס
(הידוע
בכינוי ר'
משה
בטלן)
שבביקו

בגיל שלש בעת פטירתו, ובפרט הזכיר שזוכר את העת שסבו הרה"ק מרוזין למד אתו את ה"אלף בית" וסיים אתו באות "יוד" בהפטירו: "א"יוד" ביסט-דו. עוד אמר אז שסבו הרה"ק אמר עליו שיזכה לגאולת ישראל (3).

תיאור על ימי ילדותו נתפרסם אחר פטירתו בעתוני רומניה ע"י אחד ממכיריו מתקופה זו. וזהו תרגומו: מבין חרכי עיניו של ילד חכם זה – שהיה מפליא את רואיו גם ביפיפותו החיצוני – היה קורן זיו חכמה ותמימות

. ופנים
שלו
הדומות
למלאך ה'
צבאו-ת
הראו
סימן של
השם
"ישראל"
והתעמק
ות
בתורה...
הרבה
פעמים

הרה"ק רבי
אברהם מתתיהו
משטעפינעשט זי"ע

ח ת ן

(א) הרה"צ ר' יצחק רייך זצ"ל
(ב) שהיה חתן הרה"ק רבי אשר מרופשיץ זי"ע
(ג) שהיה חתן הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זי"ע
בעמח"ס „זרע קודש"

יום פטירתו – כ"א תמוז תרצ"ג, ומנו"כ היה ביאס,
והעלו ארונו בשנת תשכ"ט לא"י, ומנו"כ בנחלת יצחק, ת"א

ב ן

(א) הרה"ק רבי
מנחם נחום
משטעפינעשט זי"ע
(ב) מרן מריזין זי"ע

לוקח חבל מגילת יוחסין של כ"ק אדמו"ר רא"מ משטפינשט זי"ע (מתוך ספר נר ישראל) רבינו

לשיחות כשבועיים לפני הסתלקותו, אמר לו שזוכר היטב את סבו הרה"ק מרוזין, אף שהיה רק

2. כן כתבו כל כותבי קורותיו ובקונטרס "איש חסיד היה" לתולדות הרה"ח המפורסם רבי משה וייס המכונה ר' משה בטלן. הנספח לס' יד אור החיים הק'. כתב שם בשמו, שרבינו נולד בא' דחנוכה והברית היה בזאת חנוכה.

3. ראה עוד בענין זה בהספד "עניית אמן" ע' י"ד.

הבודדות שרבינו יצא מחוץ לגבולות רומניה היה זה לרגלי נשואיהם שהתקיימו ברוסיה וגאליציה.

בצלו של אביו הק'

אחר נישואיו ישב סמוך על שלחן אביו הק' בשטפינשט, אשר האציל מהודו עליו, באותו זמן עלה ונתעלה בקדושה יתירה כאשר העיד עליו אביו הק', בהיותו כבן י"ט עת שהשתתף בחתונה הגדולה של הרה"ק רבי יצחק מבאיאן עם בת הרה"ק מרחמסטריווקא, מפורסמת בקהל חסידים בשם "חתונת חאטין" בה השתתפו אלפי חסידים מכל קצווי רוסיה וגאליציה ובוקובינה. רבינו שהגיע באיחור קצת לחתונה, פילס לו בקושי דרך בין הקהל הרב כדי למסור ברכתו למחותנים. אביו הק' שהבחין בזה ממקום מושבו בשלחן המסובים בראש, קם ממקומו והכריז "פנו דרך לבני יחידי הקדוש" עם השמע ההכרזה, פנה זקן הצדיקים – דוד הכלה הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל שישב בראש השולחן ושאל כמתמיה, מי הוא זה הבן יחיד הקדוש? בהתקרב רבינו אל השלחן, הרים הרה"ק רבי אהרן את גבות עיניו, בהביטו בעין חודרת על רבינו, נחה דעתו והפטיר: א א א כמאשר את הדברים.

ברגשי קודש ובהערצה מופלאת היו באי חצר הקודש של אביו הק' מתחקים ומביטים

אחד מגדולי החסידים... השתלם ידיעה רבה בספרות היהדות והתעמק בה, ואין זה פלא שכל שיחותיו עצותיו ופסקיו היו כולם בנויים ונובעים מספר התנ"ך והתלמוד. במלאת לו שלש עשרה שנה רבתה השמחה בבית אביו, גם אביו – כמובן, היה שרוי בשמחה גדולה, אך תוך כדי השמחה נשמעו מפיו מלים אלו "בני מתתיהו הוא כעץ שאינו עושה פירות" – מאמר זה של הצדיק תורגם למאות, והרבה אנשים עמלו להבין כונתה, ולא הובנה על בוריה, עד שהזמן הוכיח את אמיתת ופשטות דברים אלו שנאמרו ברוח הקודש, כי רבי מתתיהו לא הותיר אחריו זרע של קיימא.

עת דודים

בהגיעו לפרקו נשא לאשה את בת הנגיד החסיד המפורסם במעשי הצדקה והחסד רבי יצחק רייך מריישא, חתן הרה"ק רבי אשר ישעיה מרופשיץ⁽⁴⁾. זיווג זה לא נתקיים⁽⁵⁾, וכעבור י"א שנה שלא ילדה לו בנים, גירשה. ובזיווג שני נשא את הרבנית שרה צפורה בת רבי יוסף מונזון חתן הרה"ק מרוז'ין, שנאתלמנה מבעלה הרה"ח הנגיד רבי אהרן שור מבארדיטשוב. עם נישואיה לרבינו הביאה אתה להיכלו את שלושת ילדיה שנולדו לה מבעלה הראשון⁽⁶⁾, ורבינו שמש להם כאב רחמן וכפטרון נאמן בהשגחתו על כל צעדיהם ועוקב אחר חינוכם, והפעמים

4. כ"כ בס' היחד טשרנוביל ורוז'ין. ובס' שם ושארית דף ס"א, אבל הדבר צ"ב כי לא ידוע על חתן כזה להרה"ק מרופשיץ.

5. כמקובל היו הגירושין בלחץ מהחסידים, אשר הפצירו בו לגרשה וישא בת בנים. לפי המסופר כל אלו אשר בחשו בענין זה לא עלה להם הדבר בטוב.

6. ה"ה הרה"ח רבי אביגדור שור חתן הרה"ק רבי משולם זוסיא טברסקי מטריסק – יאס. הר"ר נחום והרבנית רייזל שהיתה בזיו"ר אשת כ"ק מרן אדמו"ר הרא"י מבאיאן-למברג.

בספרים לבית רוז'ין (7) מובא את אשר נשאל הרה"ק רמ"נ משטפינשט על הענין שאינו משמיע ד"ת בבחי' "אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם", עכ"ז "בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם", וטבעו ושמנו הטוב נודע בכל הארץ השיב הרה"ק, מהו החידוש, והלא מקרא מפורש הוא: "ובערת הרע מקרבך, ואז – וכל ישראל ישמעו ויראו". כאביו הק' כן היה גם רבינו, בששים וחמש שנות נשיאותו לא אמר אף פעם ד"ת ברבים, גם שיחות חולין של ת"ח כמעט ולא נשמע ממנו, כל דבוריו היו מדודות וספרות, ועכ"ז חלו מפניו כל הארץ ומכל קצווי המדינה נהרו אליו רבבות אלפי ישראל ביניהם גדולי הרבנים, חסידים ואנשי מעשה, להסתופף בצילו וליהנות מאורו.

חצר הקודש

צילו והודו של רבינו היה פרוס על כל באי ויושבי החצר ולא לחנם נהרו אליה רבים וטובים שחשקה נפשם להתעלות בתורה ובדרכי עבודת השי"ת, בבית המדרש שבחצר ישבו בקביעות חבורה נכבדת של "יושבים" – חסידים ואנשי מעשה בני עליה, שהתנזרו מכל חמודי תבל וכל שיחם וסיגם היה אך ורק התעלות בדרכי התורה והעבודה, וכל מחסורם ניתן להם מבית רבינו. חיבה יתירה הראה להם, וכאשר ניסה מאן דהו לזלזל בהם, סירב רבינו לקבלו אף שהיה עשיר גדול, כאשר ניסה הלה לטעון מה פשעי שקראתי להם "חניוקס" ציווה רבינו לקרוא לאחד מהיושבים, ואמר להם אל תשימו לב לזלזוליו, וגם בתיבת "חניוקס" מרומז

אחר הליכותיו והנהגותיו בקודש. עידוד וסיוע להתחקות זו מצאו החסידים בדברי אביו הק' שהעירם ועוררם על כך, בס' עניית אמן (ע' ט"ו) מביא את אשר שח לפני זקן החסידים בימיו הרה"ח רבי משה דינאויצער, שבימי נעוריו הלך באיזה ערב לרבו הרה"ק רבי מנחם נחום משטפינשט, בהכנסו שאל אותו הרה"ק, האם היית אצל בני הרב ר' מתת'י, השיב ר' משה, כי זה עתה הוא בא ממנו, שאלו הרה"ק, מה הוא עושה, ויענהו כי ראהו קורא ק"ש שעל המיטה, אמר לו הרה"ק בזה"ל: תדע כי מתתיהו הוא אדם השלם.

רועה נאמן לבית ישראל

בחודש כסליו תרכ"ט חלה אביו הרה"ק רבי מנחם נחום והובהל לעיר יאסי שם טיפלו בו גדולי הרופאים שעמלו רבות לרפאותו, המוני החסידים ובכל רחבי המדינה התקבצו והרבו בתפילות להחלמתו, אך גברו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש במיטב שנותיו ב"ד כסליו תרכ"ט ביאסי ושם מנו"כ.

פטירתו הכמעט פתאומית הכתה בתדהמה את המוני יהדות רומניה שקיוו להסתופף בצילו וליהנות מאורו, אך מהרה מצאו נוחם בבנו יחידו אשר לאחר הפצרות מרובות מדודיו הק' וב"ד הרה"ק מבאהוש, ניאות לקבל עליו להמשיך את חצר הק' שהקים אביו הק' בשטפינשט, ועל אף גילו הצעיר והוא בן כ"א בלבד – התקשרו אליו בעבותות אהבה ויראה, כל אלו שהסתופפו בצל אביו הק'.

7. בית ישראל מערכת הרמ"נ משטפינשט. וס' אבן ישראל ע' מ"ח.

מעלתכם שהוא ר"ת חכמים נבונים יראים סבלנים (גם על אות ק אמר רמז, אך נשמט מזכרון המספר) ⁽⁸⁾.

הליכות בקודש

מדת הצנע לכת שהיתה נר לרגלם של רבותינו הק', ובפרט רבינו, שהשתדל להסתיר מעין כל הנהגותיו וסדריו, מקשה על הבא להעלות על הכתב הליכותיו ודרכיו. ונביא בכאן כמה פרטים שנרשמו ע"י מקורביו ובאי ביתו אשר בקרבם אל הקודש נודע להם קצת מדרכיו, וכן מרישומים מסדרי עבודת הק' בהזדמנויות השונות –

שח הרה"ג ר' מאיר הכהן בורשטיין (בנו של הרה"ג ר' שמואל בעמ"ס מנחת שבת ועוד), שבהיותו עוד עול ימים החליט לנסוע לארה"ב. "אך ידעתי שכדי לנסוע לשם בימים ההם צריך להכין "צדה לדרך", בהכירי את חצר הק' בשטפינשט החלטתי שזהו המקום המתאים שאוכל להצטייד כראוי, שהיתי שם שנה תמימה, ואמנם היתה שנה זאת איזה מין זריקה רוחנית, שממנה שאבתי את חיותי הרוחנית לעתיד.

הַשְׁתִּיָּה בְּדִת

יֵשׁא מַדְבְּרוֹתָיו

על מנה עקרה כזה אשר התבסס יסודותיה וראש שורשן על אסד
אשר התבססה בתחומה יסודו כלל נטשו, לתלך עיוש וכן
כברסס אשר לא שס יכ לעשות על סדה וכסחה סכן הרהר,
ועתקוד עזו אשר כחלה דרבוים כקד קיסיונוכ לחזר ערוב אך
לחזר הסרהו וססס חסד לפני עזר סכן על סססס עססס סכן
הרהר כרססס סססס סססס סססס סססס סססס סססס סססס סססס
סססס סססס סססס סססס סססס סססס סססס סססס סססס סססס

פירמע יסודית

בְּחֹר הוֹסֶסָה לְהַסְסָה

הלל רוד דבוק האווק ינה ברוחש חסד ושלום
 י"ח תשרי תת"ל עשרת ימי חג יום כיפור, ה'תשנ"ה.

נר ילגז

בדפים האלו יראו את
הנהגתו של

Сотворъ .Г А И И С И О Х А Д О С Ъ.

Т. А. ДОБРОВОЛИНОВ ЗАКОНОВ, ВИДУ НАВСТІН

Сочинение В. А. Третьякова

P R A F T

Типография Редки и братьев Роды Жигарских пер. соб. дом № 328
1899.

העתקה מסכתב ארופי"ר משמיסעגעשט שלימ"א.

במחש'ת

החיים וברכה והשלום לבעלות 'ירדיו' ואנ"ש הרבנים הירושמיים על מין
וכס ההוראה קצני וספתי הראשים ונכבדי העם הירדנים לרב ה' לכולם
בשם אקרא לפי מעלתו היו תעם ה' עליהם וכנהו רבון ישראלי

הלא למסע און רבקה נפשי סגורל הסכילה אשר סגורל
בסדתה בארמון מה"י הענינה בחוקה בשורות תלכה כשרים
וראי ה' בסגורלם לשלוח ים נסכים, כאשר ורבינו הספורים
סעור פיהם לכל וקעקע מר אשר ויל' נעשה שלא כר"ם
ידון וכשרים יכשו בם ה' המצב יבשר בעדם, וביותר הרחי
נעשה סגורל עירן סגורלם אורה מכוון קרשח אור החומר
שלם"ה סגורלם סגורל פשרתו והלחם הסכילה סגורל
קח ישראל בהאמינם הסגורלם במכתב סגורל חומה י קרסו
הלחם הדור לכל תלה חן וכלתה, לכל אמן למסע סגורל הסגור
להפסד סגורל י"י, הגי נחור על כל דודי ח"ר ועל אש"ל לכל
יפ"ה עני השתתם לאשר ולקיים לפי תהקטע סגורלם במכתב
חיי סגורל סגורל"ה לכל יפ"ה וסגורל מן יפ"ה סגורלם,
וסגורל אשר שארית ישראל לא יפ"ה עולה ויקרסו נעשה ונשכר
יפ"ה

1999

מתוך "קול קורא" של אדמורי בית רוז'ין להכשר יין ברוסיה, בתוך המכתב מציין את "אזהרת כב' קדושת דודי אדמו"ר שליט"א מטשארטקוב, כפיה"נ משנת תרנ"ד

8. קונ' איש חסיד היה ע' שנ"ג. (עיין במדור אמרות צדיקים המעשה בשינוי ובהשלמה).

בפרט בשבתות ומועדים – בהם הופיע בתוך קהל עדתו.

דרכו בקודש להשכים קום, ופנה מיד לחדרו המיוחד הסמוך לביהמ"ד, שם התעכב עד שעות הצהרים עת גמר תפלתו וסדרי לימודו. בשעות אלו הסתגר לבדו בחדרו, ושום איש לא הורשה להכנס אליו ולהפריעו מעבודת הקודש. לעתים נדירות או במקרים דחופים, כאשר קרה ונכנסו אנשים לחדרו בשעות אלו, היה נגלה להם מחזה נדיר מדביקותו של רבינו בקונו ית'.

סיפר הרה"ג **רבי דוב רבינוביץ זצ"ל** אב"ד וואסלווי (ואח"כ רב בביהמ"ד ברח' נוה שאנן בת"א) שפעם אחת הוצרך להכנס לרבינו בענין נחוץ בשעות אלו, והעתיר מהמשב"ק הרה"ח ר' פסח ליב שוורץ שירשהו להכנס לקודש פנימה ולנסות אם יוכל לדבר עם רבינו בענינו, ר' פסח ליב לא עמד בפני הפצרותיו ופתח לו את פתח חדרו של רבינו, ואז ראה את רבינו יושב על כסאו דבוק בקונו כאשר עיניו פתוחות, אישון עינו אינו נראה, ונראה רק הלובן שבעין, ונוהם כארי. רבינו לא הרגיש כלל מכניסתו לחדר, ורק כעבור זמן מה כאשר נח קימעה הרגיש בעמידתו בחדר ופנה אליו ושאלהו על מבוקשו.

כן סיפר כ"ק **אדמו"ר מבאהוש זצוק"ל** ששמע מהגאון הגדול רבי בצלאל זאב שפרן מבאקו אשר פעם נכנס אל רבינו בשעות אלו, ונבהל מהמחזה שראה אז, רבינו עמד אז באמצע תפלתו ומנורת הנפט שהיתה תלויה בחדרו התחילה לעשן, וכל החדר נתמלא עשן ופיח, וגם פני רבינו השחירו, ולא הרגיש מאומה מכל הנעשה סביבו עד שעוררוהו. סיפור דומה לזה – מהזדמנות אחרת –

סיפר בנו חורגו הרה"ח ר' **אביגדור שור**, אשר פעם התעורר באמצע הלילה והרגיש ריח של עשן ופיח בדירת רבינו, ירד מיד ממטתו והתחיל לחפש את מקור העשן. כשפתח את דלת חדרו של רבינו ראה שהחדר שחור לגמרי מפיה שהתפשט מהמנורה הגדולה של נפט שעמדה על השולחן, על יד השולחן ישב רבינו מעמיק במחשבותיו וספר פתוח לפניו ולא השגיח כלל במה שקרה, פניו ודפי הספר היו מכוסים פיח, כאשר ניגש והתחיל לדבר אליו, הזדעזע רבינו – שהקפיד לבל יכנס אף אחד לחדרו בעת לימודו – לראותו בחדרו, ורק אז הרגיש בנעשה סביבותיו.

בעבודת הקודש של תפילת השחר האריך כאמור רבינו עד לשעות הצהרים ורק אז הוכנס לחדרו אוכל ומשקה שיסעד את לבו. עבודה מיוחדת היתה בחצר הקודש הכנת המאכלים בכל יום, הרבנית ועוזריה היו עסוקים שעות על גבי שעות בכל יום בהכנתם. כאשר ניתן האות שאפשר להכנס לחדר רבינו, היו המשמשים מכניסים לחדרו מגשים עמוסים בכל מיני מאכל ומשקה, ומניחים אותם לפני רבינו. אחרי טעימה כל שהיא שבקושי היה ניתן להבחינה, היו המשמשים מוציאים בחזרה את המגשים ומחלקים אותן בין ה"יושבים" בביהמ"ד, אשר ארוחתם היתה מוטלת על בית רבינו.

מלבד השעות שסגר רבינו א"ע בכל יום בעבודת הקודש, היה סוגר א"ע כל יום כג' וד' שעות בהם הגה ועסק בדברי תורה וקבלה, ושום איש לא זכה להוודע במה עסק, כי לאחר לימודו היה מניח מיד הספרים במקומם בתוך הארון, לבל יוודע לאיש במה עסק.

הקידוש בשבת קודש

אחד מהעתים בה זכו לראות אצל רבינו את עבודתו בקודש, היתה שעת הקידוש בליל ש"ק. לרגשי התעלות והתרוממות הגיעו כל שומעיה, ורישומה נחרט בליבם לעולמים, ונעתיק בזה מרישומיהם של שנים מחשובי הרבנים ברומניה על שעה נעלה זו.

וז"ל הרה"ג **רבי נחום שמריהו שכטר** אבד"ק הושי בהספדו על רבנו (ע' ט"ז): מי

באמרו "שלום עליכם" נהם כארי וחיל
ורעדה אחזתו בכל גופו.

תיאור מפורט יותר ממעמד הקידוש סיפר הרה"ג **רבי דוב רבינוביץ** מוואסלוי וז"ל: אחרי אמירת שלום עליכם בקול נהימה ורעדה (כנ"ל), לפני שעמד רבינו לקחת הכוס בידו היה בכל ליל ש"ק מחזה נורא ומאויס, רבנו הק' נשאר עומד על מקומו, עיניו פתוחות כאשר רואים רק הלובן שבו והאישון נעלם

הסכמות ומכתבי תעודה מהצדיקים ומהגאונים
המפורסמים שבחורינו י"ג.

העמדת איתם לפי סדר הזמנים שהגיעו לידי ואתם הסליחה :

הסכנה אדומה ודג
הדגים המפוסים הקטנים
המפוסים מניח המפוס
אספקליה האדמה מניח
קדוש חסידא ופניח
אח עולם נקשרת מניח
המניח מניח דג שלום
מנחמסטריווקא :

ב"ה כ' תמוז ה'תשס"ח
 ירושלים וכל העובד לבשר
 הרב המהולל והנכבד שלי
 היחסי חרף ועטוי וכל
 ומסיד כבוד שמו ממלא
 הרב הג' שמואל ישראלי
 על דבר חטאיו עם
 מחלה על נפשו הרב
 לבחנן על חטאיו וכל
 חמלתו להטיל אורו לא
 עולם ואח"כ בעל חסד
 חסד יחזק י' סדר י' על
 נחמתי וירא עיניו וכל
 חסד י' חסד י' על
 לבית דברי המהולל הרב
 שמו טובה ומבורכה כבוד
 כ"י ומחזיר בעדי נפשו
 ולברכה כ"י

דוד בורב המפות
מיה יורחגן וצוקללה

מכ"ת. יום ב' למו ח
משארמקק.

ש בשמי' פ'ינע'ש'ט
לפ'ק פ'ה קס'ארקס'ט

ראפ'פארט.

הסכסוך ומכתב העזרה
האדמו"ר הרב הערוך הספר
הקדוש והטהור מלכות
הטהורה אפקליחא המאירה
בוציאנא קריאא חסידא
פרישא ארץ עולם
כקש"ת מרנא והבנא
הר' מרדכי שלשיא
מטמפוניקט. י"ז סיוט
לאיש ביתו לכתוב בעקבותיו

דביתא דאזר"ל בלעזא דלשון
 זיך אדמו"ר שליט"א ה"ה
 הטובי המזכיר הרב המובהק
 ומסוגל בדורות הו"ה נכבד
 בשם ח"ס שמואל הכהן
 זי"ע אדמו"ר ומלך בקבל סוד
 שורון שיר שמואל זי"ע
 ממדעות דו"ה בכתב מפורסם
 על חיבורו אשר מן אמו
 אקוס על הלכות שבת מדברי
 הרב הרדק הקדוש מן
 אדמו"ר שליט"א מטשארטקוב
 נכבד זיך מלך זי"ע לזמן
 קצתו ויהי עליו חסד וחסד

[illegible]

עקב מנ"ל משמש בקו
שדש לסדר בחתני קרנ"ל

צבי הירש

הסכסוך ומכתב העזרה
הארמון הקדוש אשר כל
בית ישראל נשען עליו אבי
אבי רבב ישראל ופרשיו
שבתהיו התנא האלקי
אספקלריא המאירה וכו'
הנה ורנא רבב ה"ה
דוד משה שלישי
ממשארמקוב. ע"י שוה
לאיש ביתו לכתוב בפקודתו:

[illegible]

אשר יושב עליו ויבקש קדו
ממנו ירצו וכן יעשו
אלה"ם וכל האפלים בצרכו
יובל מחוץ הסדר במחיר
אשר יושב עליו חמץ להביא
זרעה לתוך ביתם ובוטוס
ומסתה שבת כדלוי' לו יתן
ומס' הש"ס כל השפעת האור
להאושש בצרכה משולשת .
הכני כזה הכתוב ותעס
ועדדים מרן י"ע שלי"א
על ליום וא"ו ערב שבת

100

[illegible]

הסכמה על הספר "מנחת שבת" הלכות שבת, וארשא תרס"ב

לגמרי, והתחיל לנשום עמוק. כל נשימה ונשימה היתה מלווה בנהימה. את הנהימה הראשונה התחיל בקול נמוך ומנהימה

שראה באיזהו פרקים עבודתו הגלויה ראה ממש שהתגבר כארי במסי"נ עצומה וכל עצמותיו תאמרנה ה' מי כמוך, בליל ש"ק

שאחז בהם הד' מינים – היו מגולים, והכל ראו את אגלי הזיעה שנטפו מידיהם.
על מעשה פלא בעת ה"נענועים" סיפר אדמו"ר מרימניץ זצ"ל שאף שאגלי הזיעה היו נוטפים מידי רבינו אז, עכ"ז ה"אתרוג" היה תמיד יבש.

בשמחת תורה היה רוקד עם הס"ת בשמחה עצומה – אף בעת זקנותו המופלגת – כאיש צעיר ועול ימים, ופניו צהבו כמלאך ה' צבאו-ת, והיה לפלא בעיני כל רואיו.
בתחילת חודש כסלו היה רבינו נוסע לעיר יאסי, אשר שם מנו"כ אביו הרה"ק רמ"נ שיומא דהילולא דיליה חל ביום י"ד לחודש זה, והיה שוהה שם עד אחר חג החנוכה, שם התגורר בדירה הסמוכה לקלויז דחסידי שטפינשט בעיר זו. בימי החנוכה היה הקלויז מלא וגדוש מאנשי העיר שבאו לחזות בהדלקת נרות חנוכה ע"י רבינו. כשתי שעות ומחצה היה רבינו שוהה בעת הדלקתו, כדרכו בקודש היה עומד סמוך לנרות כאשר גופו כפוף, ופלגי מים זלגו עיניו בעת אמירת הז' פעמים ויהי נועם, ואח"כ נגנו המנגנים מעוז צור ישועתי.

אב ופטרון לאחיו

מלבד עבודת הקודש היה רבינו מיצר בצרת עמו ודואג את דאגתם, ולא לחנם ראו בו יהודי רומניה אב רחמן ופטרון נאמן לכל בעיותיהם. וכה מתארו הגרנ"ש שכטר בהספדו (ע' י"ג)

רבינו הקדוש היה טוב ומטיב לכל, בעל מזג טוב ורך הלבב. היה מיצר בצרת עמו, ונראה בחוש שצרת כל אחד ואחד הניעו מיתרי לבו, וברך לכל איש באנחה המתפרצת

לנהימה נתחזק קולו עד שנפל פחד על כל הסובבים. ככה נשנו הנשימות והנהימות כעשר דקות ואז החל לרדת בקולות הנהימות, עד שנשתתק לגמרי, ומיד אח"ז קיבל הכוס בידו והתחיל בקידוש היום.

מועדים וזמנים

בימי חג ומועד נתמלא בית מדרשו מהמוני חסידים ואנשי מעשה שבאו להסתופף בצילו. בשולחנות הק' שערך רבינו אז לפני קהל עדתו, ישב כדרכו אחוז בשרעפיו ודומם, בשולחנות אלו היו החסידים מאריכים בשיירי ופיוטי החג כאשר רבינו מאזין להם.

אוריה מיוחדת שררה בחצר רבינו בירח האיתנים בה זכו החסידים לראות קצת מעבודת הקודש של רבינו. בתפילת המוסף של ר"ה היה עומד שחוח שתי שעות רצופות, וכהתבטאותו של הגרנ"ש שכטר בהספדו (ע' ט"ז): וממש לא היה זה כח אנושי כי נשברו עצמותיו מכף רגל ועד ראש.

לפי עדותו של האדמו"ר מרימניץ זצ"ל שזכה להתפלל בחדרו של רבנו בשנותיו האחרונות, היה רבינו עומד כך שחוח בלי לנוע שום אבר, ורק גניחה אחת היתה נשמעת ממנו משך זמן זה. ורק בשנה שלפני הסתלקותו השמיע ב' גניחות.

עבודה מיוחדת היתה ה"נענועים" בימי חג הסוכות, וז"ל הגרנ"ש שכטר (שם ע' ט"ו): מי שראה עבודתו הקדושה ב"נענועים" ראה שהוא למעלה מדרך הטבע ואין זה כח אנושי, כי עמד שחוח כמה שעות רצופים כמעט כפוף עד לארץ, והיה מכוסה בטליתו על פניו עד החגורה, רק ידיו –

בשנותיו האחרונות בבוקרשט לצורך טיפול רפואי, ויהודי מקעשינוב ששהה גם אז בבוקרשט לרגלי מסחרו, נכנס אל רבינו עם קוויטל כנהוג, מיד שרבנו קרא את השמות בקוויטל, שאל את האיש: מה יצא מהענין ששאלת אותי פעם בעת ביקורי בקעשינוב, ויעצתי לך לעשות כך וכך, מה היה בסופו של דבר? הסוחר הנ"ל יצא מחדר קודשו בהתפעלות עצומה, וסיפר לכל האנשים שעמדו שם את שיחת רבינו אתו בפנים, בהוסיפו שכבר עבר 28 שנים מביקורו של רבינו בקעשינוב, אני בעצמי כבר לא זכרתי מאומה מכל הענין, ורבינו שמאז עברו לפניו עוד רבבות אנשים עם מבוקשיהם השונות, עכ"ז הכירו מיד מכל אשר מלפניו אז.

כן עמד לימין אביוני עמו בהמציאם להם די מחסורם בעת דחקם, במיוחד היה עומד לימינם לעזר בענין הכנסת כלה. וכאשר קונן עליו הגרנ"ש שכטר בהספדו (ע' כ'): **"בתולותיה נוגות"** הם הבתולות העניות שרבינו נתן להם צרכי נישואיהם, וכאשר קראתי בעתון מקרה מעציב שזקן אחד ולו בת בוגרת, זכה לארס את בתו, אחרי שרבינו קיבל עליו, כדרכו, להשתתף בתשלום הנדוניה וצרכי הנישואין. כאשר נודע מפטירת רבינו, ישבו הזקן ובתו הכלה על סף ביתם ובכו במר נפשם, כי נשאר בלי שום משען עוזר וסומך, והזקן רץ אח"כ על פני חוצות צועק בקול מר, ע"כ.

בעת צרות הכלל היה הכל – אף צרכי האישיים – נחשבים למאומה אצלו, וכל מעייניו היה אך ורק איך ובמה להיטיב עם עמו, וכאשר מביא בהספד הנ"ל בשם הרה"ג ר' יוסף ברייער אב"ד שטפינשט, שכתב לו בזה"ל: מי כמוהו מרגיש בצערן של ישראל,

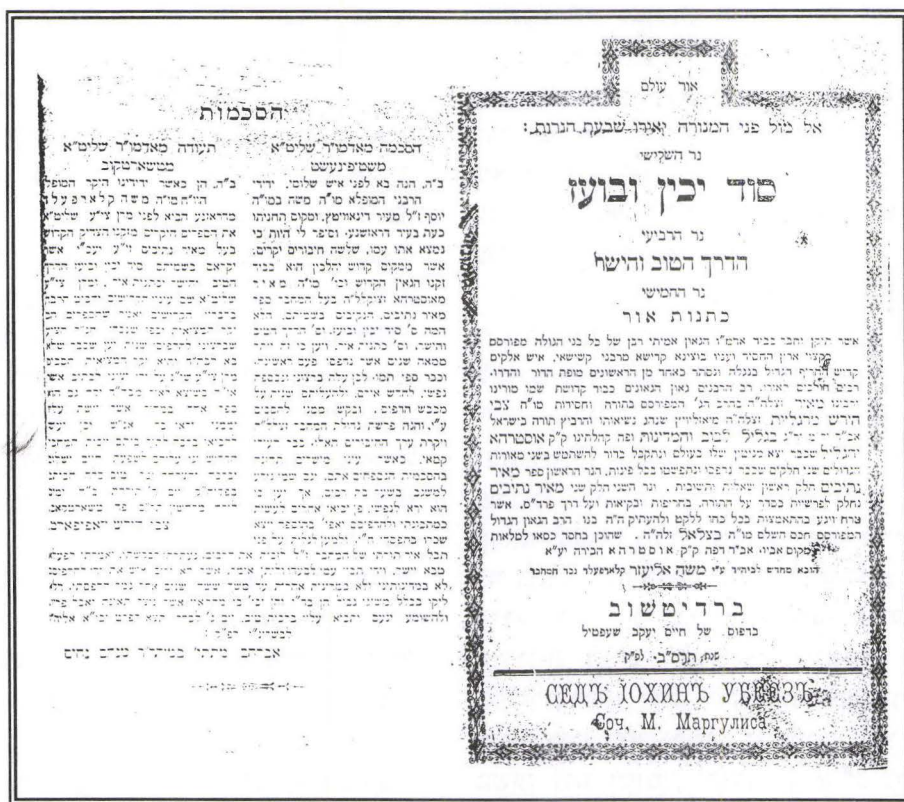
מעומקא דלבא, והיה גיבור כארי שכבש את רוחו ולא כעס מעולם על שום איש, רק דיבורו בנחת עם כל אדם יהיה כל מי שיהיה, באהבה בשלום ובמישור הלך עם כל איש, ואף מי שפגע ונגע בכבודו ח"ו, שם עצמו כמי שאינו והיה בו מדתו של אהרן שלא הכריע מעולם לכף חובה שום איש.

עוד כותב שם (ע' ט"ז): רבינו היה אב רחמן לכל נדכא וקשה רוח, ברוח קדשו האציל את ברכתו הקדושה לכל דורש ומבקש, עד שכל חולה ראה ממש עין בעין שנתקיימה ברכתו הקדושה ונתרפא. כל איש ישראל מצא נוחם בלבו וצרי למכאוביו. דבריו הקדושים נטפו מור והיו כשמן בלסמון, למצוקת לב הנדכאים, הוא הפיח זיקי תקוה ותוחלת בלב כל אחד ליום העתיד. כל מי שבא אליו שקוע במחשבות דאגה ורעיונות עצובות, וענני תוגה רחפו על פניו בשברון לב ודכדוך הנפש, אבל כאשר לפניו צורתו הקדוש של רבינו זצ"ל והאציל עליו את ברכתו, האיש הזה נעשה לאיש זחר, כבריה חדשה, רוחו התרוממה, לבו ותאמץ, ונסע משם כאיש יהיר וכגבור ונצח, כי הרגיש שרבינו גלל אבן כבידה מעל לבו. שום איש לא נסע מרבנו בידים ריקניות ניעור וריק, כי יצק תמיד נטפי תוחלת בלב כל אחד.

ואכן נטפי התוחלת והבטחון שהפיח רבינו בלב מבקשי פניו לא פסו מהם כי ידע כל הבא אל הקודש כי מעתה יש לו אב – זקן מלא רחמים, הנושאו על לבו בתמידות ומעתיר בעדו, כי זכרון כל אחד ואחד עם משאלותיו היו חקוקים על לוח לבו. כאשר מספר החסיד הישיש ר' אברהם יונה בן נאמן הי"ו אשר היה נוכח אצל רבינו עת ביקר

התאספו אנשי בריתו לטכס עצה ולבקש מקום ויסוד עזר לעת צרה וזמן דחוק, והסכימו לשלוח שד"ר עם מכתב בקשה בחתימת יד קודשו של מרן זצ"ל לכל אנ"ש בכל אתר ואתר לבוא לעזרתו. וכאשר נכנסו אליו בהצעה זו, ענה ואמר להם: איככה אוכל לשלוח לקבץ מעות עכשיו בעת צרה

ואף בשעת דחקו. בקיץ תרצ"ג קודם חג השבועות (כשש שבועות לפני פטירתו) – באין אונים וברפיון ידים ובשברון מתנים – לוקח חבל במשבר הכלכלה הכללי שכבר הוחל אז, עד כדי כך שלרגלי כיסו הריק נחוץ היה לגמ"ח ממש להוצאות הבית, ובן אחותו רבי מנחם נחום מאיצקאן זצ"ל, נמצא אז

הסכמה על הספר יכין ובויעז שנדפס בבאדיטשוב תרס"ב

ומצוקה רח"ל, שכל אחד ואחד יתאונן במר נפשו על מחסור טרף לחמו, הוא לא חתם וממילא לא עשו כלום.

בסאנטוריום בווינה מתהפך על ערש דווי ממכאוביו האנושים, ומצפה לתמיכת דודו מרן זצ"ל, ובכדי לצאת אז מהמבוכה הנוראה,

צדיק גוזר

רבינו נודע כפועל ישועות. סיפורי מופת למאות על חולים שנתרפאו, עקרות שנפקדו, ובעלי עסקים שהצליחו, מברכת ותפילת רבינו, נפוצים בין כל יוצאי רומניה. ספר גדול בכמות ובאיכות אפשר למלאות רק מסיפורים נאמנים ומקוריים אשר בחלקם הגדול נשמעו מפי בעלי העובדא. רבינו ברוב ענותנותו היה תולה את הישועות בכוחם ואמונתם התמימה של מבקשי פניו. **שח הרה"ח רמ"ב**, שפעם בא גוי אל הקצב בשטיפינשט, לגבות חובו. הקצב עמד בחנות עם קרדומו המלוטש, הגוי שנבהל כנראה מהמראה קבל התקפת לב ומת מיד בתוך החנות. נבהל ונפחד רץ הקצב כל עוד נשמתו בו אל בית רבינו ופרץ ביללה, וסיפר על המאורע שקרה בחנותו, שיכול להמיט צרה על כל העיר, כאשר יעלילו שיהודי הרגו, ושונאי ישראל עלולים למצוא בזה עילה לנקום נקמת דם ביהודי העיר. הרגיעו רבינו, ואמר לו שיסע לכמה ימים מהעיר, ובעזה"י כל הענין ישתכח מהרה כלא היה, וכך הוה. כשנודע לרבנית ממופת זה, נכנסה הרבנית אל רבינו בטענה, אם יש כח בידו לפעול ישועות, מדוע לא יפציר ויעתיר בעד עצמו ותפקד מהרה ממנו בזרע של קיימא, ענה לה רבינו, האם יש לך את האמונה התמימה והמוצקה של קצב זה. כן היה מלביש לפעמים את ברכותיו כדיבורים פשוטים הנאמרים כבדרך אגב. ומספר **החסיד הישיש ר' אברהם יונה** (הנ"ל) ה"ו, רבינו היה רגיל לבוא בכל שנה לב' שבתות לעיר דורוהוי, ומקום משכנו היה בבית הוריו שם. עפ"י רוב היה מגיע לשם בתחילת חודש אדר ושהה שם עד אחר שבת

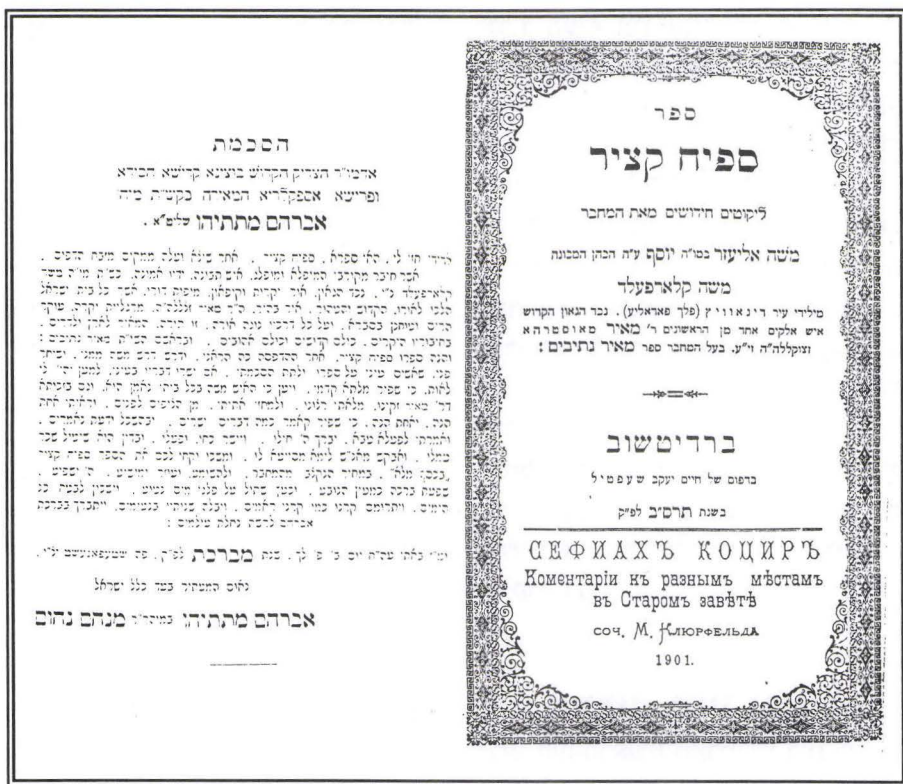
זכור – ימי אורה ושמחה היו הימים בהם שהה רבינו שם. ביום בואו היו יוצאים המונים אנשים נשים וטף מחוץ לעיר – על אף הקור והשלג ששרר אז – לקבל פניו. מחזה זה נשנה גם בצאתו משם. קרה פעם אשר בעת נסיעת רבינו משם החליק מחמת הכפור אחד מהסוסים שעגלת רבינו היתה רתומה אליו, והתחיל להשתולל ובבעיטות רגליו העיף את אחד מן המלוים. הנפגע נשאר שרוע על הרצפה, מחוסר הכרה וכל הנסיונות להצילו ולעוררו עלו בתוהו. רבינו שישב דבוק במחשבותיו בתוך העגלה לא הרגיש בכל הנעשה סביביו. באין ברירה החליטו הסובבים להעיר את תשומת לבו של רבינו לנעשה, הרימו והקריבו את הנפגע כנגד מקום מושבו של רבינו במרכבתו, שיראהו ויעורר רחמים עליו. כשאך הביאו את הנפגע לפניו, שם עליו רבינו מבטו, ושמעו את פיו מלחש ואומר לו: **אי יוסיל יוסיל** (שם האיש הנפגע) **וואס מאכט זיך נאדיש? געה שוין געה שוין**. הנפגע עמד על רגליו באין אומר ודברים והלך כמקדם כאילו לא קרה דבר.

אחרית ימיו ופטירתו

רבינו היה הראשון מאדמו"רי בית רוז'ין שזכה לאריכות ימים מופלגת. בשנותיו האחרונות נחלש רבינו, כוחותיו הלכו ודלו וידע לפרקים חולי ומכאוב, אך לא שינה מאומה מהנהגותיו וסדריו. הבעת הצער היחידה שהיה מביע היתה על הפרעת המכאובים לסדרי עבודת הקודש. בחורף האחרון תרצ"ג עת שהה רבינו ביאסי נחלה בחולי מעיים רח"ל, והיה מוכרח לחלוץ כמה פעמים את

על אף חולשתו המרובה לא שינה גם אז מסדרי עבודתו הק', ושח המשב"ק רפ"ל, כי לרגלי מחלה הוכרח להיעדר מבית רבינו בקיץ זה כחודש ימים, כאשר חזר לבית רבינו היה זה בזמן קידוש לבנה של חודש תמוז, והרגיש בפני רבינו שנחלש מאד. כאשר ראהו רבינו ושאלו על מצב בריאותו, ענהו רפ"ל: הלואי

הטלית ותפילין בעת התפילה. בענוותנותו המרובה פנה רבינו למשב"ק הרה"ח ר' פסח ליב, ואמר לו: **פינקט אצינד ווען מעדארף תשובה טוהען קען איך נישט דאוינין** (-בדיוק עתה כשזקוק אני לשוב בתשובה איני יכול להתפלל).
בחדשי הקיץ תרצ"ג התגברה חולשתו של

הסכמה על הספר ספיה קציר משנת תרס"ב

ואראה את רבינו בבריאות הגוף כמוני כעת, השיבו רבינו: דו ביזט דאך יונגער פון מיר (הרי אתה צעיר ממני), ויצא לקידוש לבנה בה עמד כדרכו חצי שעה. בימיו האחרונים כאשר נודע לרבים

רבינו, נוסף לכך הדאיבוהו גם מחלתו הקשה של -בן אחותו- רבי מנחם נחום מאיצקאן, ששכב אין אונים בסאנטוריום בויה, ונפטר שם ביום כ"א סיון תרצ"ג. לרבינו אשר חרד לגורלו לא הודיעו מזה מחמת חולשתו.

חולשתו הגוברת וההולכת של רבינו, העתירו רבים לשלומו, גדולי הרבנים והחסידים עלו למעון קדשו לבקרו ולעקוב מקרוב על מצב בריאותו. אך גברו אראלים את המצוקים בימי המצרים נשבה ארון הקודש ביום הש"ק פ' פנחס כ"א לחודש תמוז בשעה העשירית, כאשר סביב למטתו עמדו משמשיו בקודש וש"ב האדמו"רים הרה"ק רמ"ל מפאשקן והרה"ק רבי משולם זוסיא טברסקי מהוצעלס-יאס, שבאו לבקרו, ושאר חסידים ואנשי מעשה שנכחו אז במעון קדשו. – ומעשה פלא יסופר אשר השעון שתלה בחדר קדשו שהיה לו בירושה מזקנו הרה"ק מרוז'ין, הפסיק מיד מלכת עם יציאת נשמתו.

הידיעה שרבינו עלה לגנזי מרומים נתפשטה מהרה בכל העיר, ורבתה בה המבוכה כאשר מתארה הגרנ"ש שכטר בהספדו (ע' י"ד): עוד בש"ק כאשר נפוצה הבשורה האיומה והנוראה בתוך העיר מפטירת מרן הקדוש, כל אנשי העיר שטפינשט חרדו חרדה גדולה והתפרצו בבכיות גדולות בראש כל חוצות קריה, והנשים נתעלפו, ולא רק מבני עמנו, אך גם הנוצרים תושבי העיר סגרו את חנויותיהם ובכו במר על מות ואבדן איש קדוש.

במוצש"ק הועברה הבשורה המרה **"אשר הלמה ומחצה לבות השומעים"** (שם ע' י"ד). לכל תפוצות ישראל, ומכל רחבי רומניה החלו לנהור לשטפינשט אדמו"רים רבנים ואלפים מבני"י להיות נוכחים בעת הלית

רבינו. הליתו התקיימה למחרתו ביום הראשון. כאשר הרימו נושאי המטה את גופו הקדוש פרצו כל העם בבכיות ויללות גדולות שאין לשער האנשים קרעו את בגדיהם והנשים מרטו שער ראשם, אצל קברו הפתוח עמד הרה"צ מפאשקאן, ובכה בדמעות שליש, ואח"כ אמר קדיש דרבנן הראשון אשר זעזע את כל העומדים שם, ורגעים אחדים עמד דומיה, ואח"כ אמר בקול נאנחה, שיר המעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי...

קברו הק' שנכרה בשטפינשט נהפך עד מהרה למקום קדוש של תפלות ובקשות, כאשר אלפים ורבבות היו פוקדים אותו בשפכם שיח לבם וצקון לחשם להפקד בזכותו בדבר ישועה ורחמים.

בתחילת חודש חשון שנת תשכ"ט הועבר ארונו הק' לארץ הקודש. בהלויות ההמוניות לארון הק' שנערכו אז ברומניה ובא"י נשנו אותם מחזות שהיו בעת פטירתו, ובפרט בערים שברומניה שם עבר ארון הק' אשר תושביהם היהודים נפרדו בדמעות שליש וכאב לב, על מקום מנוחת הקדוש שנלקח מאתם. במעמד אדמו"רי בית רוז'ין, ואלפי חסידים ואנשי מעשה הוטמן ארונו הק' בבית החיים נחלת יצחק בתל אביב בחלקת בית רוז'ין.

זכותו הגדול של רבינו הק' אשר בחיים חיותו הרבה להיטיב עם כל אחד ואחד, וציפה לגאולת וישועת ישראל, יעמוד לנו ולכל ישראל להפקד בדבר ישועה ורחמים, ובביאת גואל צדק בב"א.

בדידי הוה עובדא

צרור סיפורים מכ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבי אברהם מתתיהו משטפינשט זיע"א שנשמעו בהזדמנויות שונות מפי זקני החסידים ובעלי המעשה שבדידים הוה עובדא

מאת: אברהם יעקב סלמון

בהסתופפו בצל כ"ק אדמו"ר ר' חיים זאווייל מרימניץ זצ"ל שהתבטא ואמר: כאשר בא יהודי לבקש ברכה לרפואה ולישועה, אזי אם רואה אני את צורת רבנו משטיפנשט לימין מובטח אני כי ישועתו בוא תבוא, אך אם ח"ו נראית לי צורת רבנו לצד שמאל אזי ח"ו...

צוכה למרחוק

סיפר הר"ר יצחק חכם ז"ל מחסידי שטיפנשט: באחד מימות החול בטרם נגשו לתפילת שחרית שאל הרבי: "באם הבחינו בנער צעיר העובר ברחוב העיר שיקראהו לביהכ"נ פנימה", ואכן כעבור זמן מה עבר ליד הקלויז נער צעיר עם תרנגול חי אותו ביקש לשחוט לכבוד ש"ק, הגבאים קראו לו ואמרו לו כי הרבי קורא לו, והנער הצעיר מתווכח עם החסידים שכן כלל וכלל לא נתכוון להכנס לרבי ועוד עם תרנגולת ביד, אך הגבאים חזקה עליהם מצוות הרבי ועכבוהו עד לסוף התפילה, בסיום התפילה נענה הרבי ואמר: נו, אפשר לשחרר אותו, הדבר היה לפלא עד שकेבור דקות אחדות

נוסח ברכתו

שח כ"ק מרן אדמו"ר רבי יצחק מבאהוש זצ"ל שרבינו נודע כפועל ישועות מפורסם ביותר, אלפי סיפורי מופת מתהלכים סביבו ונפוצים ביותר בין כל יוצאי רומניה, רבינו נהג במשך שישים וחמש שנות נשיאותו בדרכו של אביו ולא אמר מעולם דברי תורה ברבים, גם שיחות חולין שלו היו שקולות ומדודות. וגם ברכותיו שאיחל לאלפים ורכבות שנהרו אליו להתברך מפיו היו נאמרים במילים ספורות, ומנהגו כשהיו מביאים לפניו בקשות שיתפלל לישועת ישראל בפרטיות היה עונה "גאט וועט העלפין". אך אם ענה "גאט זאל העלפן" ידעו והבינו שהמצב קשה והישועה צריכה להיות בבחינת "לעושה נפלאות גדולות לבדו".

ימין ה' עושה חיל

סיפר הרה"ח ר' חיים צבי מייזלס הי"ו כיום כפר סבא: עוד בהיותו בקרפטים

מיד לאחר התפילה נכנס הגבאי ר' פסח לייב שווארץ מפוחד ומבוהל וסיפר לרבי את פרטי המעשה וכי השוטרים ממתנינים לרבי שיתלווה עמם לתחנת המשטרה הסמוכה. הרבי הרגיע את הסובבים וביקש למסור כי הוא אינו חושש ובשעה הקרובה הוא יופיע בעצמו בתחנת המשטרה ואין צורך לקחתו בכח.

שמע המעשה נפוץ חיש קל ברחבי הסביבה ואף בכפרים הסמוכים נודעו פרטי הגזרה ואלפים אלפים התקבצו סביב בית הרבי לשמרו מכל משמר, ואכן לא ארכו הדקות והרבי סיים את תפילתו חלץ את התפילין והחל ללכת לכוון המשטרה כשהוא בטוח שיצליח להוכיח את חפותו וצדקתו,

אל הרבי התלוו כל אותם שכבר הספיקו לשמוע את המעשה, וכך הלך הרבי בראש תהלוכה גדולה של החסידים והמקורבים לעבר בית המשטרה שבעיר שטיפנשט. ובבית המשטרה כבר הכינו את החוקרים ואפי' שופטים שיפסקו מיד בדינו של הרבי, דבר בלתי רגיל, וכל זאת בכדי להרשיע את הרבי וקהל חסידיו בהקדם. ואכן עם כניסת הרבי לבית המשטרה בקשו את מפקד המשטרה - מגיש ההלשנה, שיפרט את פרטי עדותו ויוכיח כי אכן הרבי מנסה לכבוש את השלטון ברומניה. אך ראה זה פלא המפקד כמו נאלם דום ולא יכל לדבר מאומה. השופט הרעים בקולו וציווהו שיחזור על פרטי העדות אך המפקד בשלו מראה בסימנים בידיו כי קולו בל עמו וכי אינו מסוגל לדבר.

התברר למה כיון הרבי בבקשתו, התברר שבאותו איזור שהנער היה צריך לעבור התחבא גוי שיכור ואנטישמי, שתכנן לפגוע ביהודי הראשון שיעבור במקום זה כשהגוי מצויד בסכין חדה ושלופה. באורח פלא עברה במקום ניידת המשטרה המקומית ותפסוהו עם סכיני השלופה, והרבי ברוח קדשו מנע אסון מנער יהודי, כאשר הגוי נתפס בטרם ביצע את זממו.

הלשנת המושל בדורוהוי שפעלה לרעתו

סיפר הר"ר זאב ברקוביץ הי"ו יליד דורוהוי ותושב נתניה: נער צעיר כבן תשע שנים היה כשהגיע לעיר שטיפנשט הסמוכה, לביקור אצל קרובים שגרו בעיר ובאותה עת התחוללה מהומה רבתי בעיר שטיפנשט, שכן סכנה חמורה ריחפה על חצר הרבי בהיות מפקד המשטרה האיזורי הלשין על הרבי, שבהשפעתו העצומה על יהודי רומניה מבקש הוא לבצע הפיכה בשלטון ולהיות המושל על מדינת רומניה... ולראיה, שבאים לחצרו המוני יהודים מכל רחבי המדינה ואף מחוצה לה, מביאים את כספם ונתונים להשפעתו וכו'.

דבר ההלשנה התקבלה על לב השלטונות, ובבוקר בהיר אחד באופן פתאומי, סבבו את החצר המון אנשי משטרה ובקשו לעצור את הרבי ולחקור את אמיתות ההלשנה, בקלויז התפללו אז תפילת שחרית וגבאי הרבי בקשו את השוטרים שימתינו עד סוף התפילה.

אחריו וזרקו לעברו חפצים שונים וביזהו. הוריו ובני משפחתו לא יכלו לסבול את הצער שנגרם לו ובפרט חששו כי מחלתו תלך ותחמיר. עם רדת חשיכה מהרו הורי המפקד לשעבר אל בית הרבי תוך שהם בוכים ומתחננים כי יסלח לו על מעשה שטותו ויעתיר בעדו שיחזור לו כוח הדיבור לכל הפחות,

אך הרבי ענה להם: **"לא עשיתי לו**

השופט נתמלא כעס צעק לעברו אם אינך יכול לדבר תכתוב לפחות את עדותך, ואז לפתע החלו ידיו לרעוד עד שלא היה מסוגל אפי' לכתוב. אב בית הדין שהיה אמור לתת את פסק הדין היה לבוש כבר בגלימת השופטים כמקובל, החל לצרוח מזעם אם אינך יכול להעיד מדוע הטרחת את כל החוקרים ואת כינוסו הדחוף של חבר השופטים.

קרב נא לעברנו! ציוו עליו השופטים ותוך כדי שהוא מתקרב לעבר השופטים ניגש אליו אב בית הדין וקרע מעל חזהו את כל דרגות הקצונה הבכירים שהיו ענודים על דש בגדו. תוך שהוא מפטיר לעברו: **"משוגע שכמותך מדוע הטרחת אותנו במיוחד מבוקרסט הבירה ללא כל צורך"** שופט אחר תפשו בבגדיו והפילו מכל המדרגות ואותו מפקד מלשין יצא מלפני השופטים אבל וחמוי ראש.

כל אותה עת ישב הרבי מכונס בתוך עצמו כשאינו מביט כלל וכלל על השופטים, והם בראותם את גודל הבזיון בקשו מהרה את סליחתו של הרבי ושל כל היהודים הנלווים אליו.

מיד עם הוודע הבשורה המרנינה כי הסכנה חלפה והגזרה בוטלה, צהלו רחובות שטיפנשט מרוב שמחה, ויהודי העיר יצאו לרחובה של עיר לרקוד ולשמוח בשמחת הרבי שניצל מגזירת מאסר,

סופו של אותו מפקד המשטרה לא אחר לבוא וידיו המשיכו לרטוט מפחד, כוח הדיבור שוב לא שב אליו וכך הסתובב ברחוב העיר כאחד הריקים. ילדי העיר רצו

תצלום העמוד הראשון של קונטרס ההספד שנשא הגאון רבי נחום שמריהו שכטר זצ"ל האבד"ק דארבאן והושי

כלום ואיני יכול לעזור לו במאומה וכך היה שנשאר אילם כל ימי חייו כשהוא מסתובב ברחובות שטיפנשט לבקש פת לחם לנפשו.

בהקשר לסיפור הנ"ל הוסיף הגאון **רבי יואל טוביאס שליט"א** רב אב"ד דשכון ו' ב"ב ואמר: ידוע שרבינו משטיפנשט היה אומר הרבה פעמים **"וואס זאל איך טוהן אבער פין הימל נעמט מען זיך אהן פאר מיר"** (מה אעשה ומן השמים תובעים את עלבוני).

"איך וועל גיין און ער וועט לויפען" - בירך הרבי...

מספר **הר"ר אברהם קופמן הי"ו**: באחד מביקוריו הרבים בעיירות ברומניה ביקר הרבי משטיפנשט זי"ע בעיר בוטשאן, כאשר בא הרבי בשערי העיר נאספו מאות מאות של עגלות עמוסי נוסעים שנאספו מהכפרים הסמוכים. שביקשו לבוא ולחזות בנועם הצדיק ולבקש את עצתו וברכתו.

מושל המחוז היה ידוע כשונא יהודים יוצא מן הכלל ובנוסף לכל היה בעל קשרים מסועפים ובעל השפעה בחלונות הגבוהים בהיותו קרוב משפחה של אחד מגדולי המושלים ברומניה.

ומיד כששמע כי הצדיק משטיפנשט בא העירה רתם את סוסיו וכרכתו ויצא לטייל ברחוב העיר, ובנתיים רחובות העיר מלאו אדם עד שכמעט לא ניתן היה לנוע בכרכרה בכבישים הראשיים. בני העיר

והסביבה יצאו לקבל את פני הצדיק בהמוניהם וחסמו בגופם את הצירים המובילים. במרכז נראתה עגלת הרבי המפלסת דרכה באיטיות עד לבית אכסנייתו.

המפקד התעקש להגיע בסמוך לעגלת הרבי ולראות בעיניו את ה"ראבינער" הנערץ בפי כל היהודים. משך כל הנסיעה לא פסק המפקד מלחרף ולגדף, שונא היהודים לא יכל לסבול שהרבי הזקן שפוף הקומה וכפוף הגב נוחל כבוד מלכים כה רב בביקור קצר כזה בבוטשאן, והוא ה"מושל" לא זוכה לחצי מאותו כבוד...

תוך כדי הנסיעה קרבה כרכרת המושל לכרכרת הצדיק והיה נראה כמו שנתחככו שני הכרכרות, מיד ציוה המושל שיקראו לצדיק אל בית המשטרה שכן הצדיק כביכול הזיק למושל בעת מילוי תפקידו ופגע בכרכרתו.

היה ברור שמעשה חמור זה עלול להזיק ביותר שכן דבר ידוע היה שכל יהודי שרק קרב לבנין המשטרה בבוטשאן היה חוטף מכות נמרצות, ועתה כשבנוסף לכל מרחפת העלילה של המושל, מי יודע?...?

יהודים עשירים בעלי השפעה בחוגי הממשל ניסו את כוחם והשפעתם למנוע את מילוי הפקודה להביא את הרבי אל בית המשטרה לבל יושפל חלילה כבודו של הרבי הנערץ ועוד בהיותו בדרך, כאורח של העיר בוטשאן.

כשמוע הרבי את ההמולה מסביבו בכל הקשור לצו המושל שאל את הסובבים מה קרה כאן? והם שחששו לענות לרבי

השפילו מבטיהם ושתקו. אך הרבי הבין כי קרה משהו חמור וציוה לגלות לו מה אירע כאן, ואז סיפרו לו את פרטי המעשה עם המושל שנפגע כביכול מכרכרת הרבי ומבקש לחקור את הרבי בבנין המשטרה. כן הוסיפו לספר כי מנסים עתה בחוגי הממשל לבטל את רוע הגזרה ויתכן ועוד מעט לא יצטרכו ללכת לשם ומקוויים כי תבוטל הגזירה.

אך הרבי ציוה כי יקחוהו מיד לבית המשטרה ללא שום היסוס ופקפוק והוסיף ואמר **"אם מצווים ללכת אז הולכים אבל אני אלך והקצין ירוץ (בלשונו "איך וועל גיין און ער וועט לויפען")...**

ואכן במקום לפנות לאכסניתו פנה הרבי מיד לבית המשטרה, נכנס לחדר השופט והצטדק על כי אין הוא אשם בכל מה שאירע, השופט רשם את תלונת המושל ואת תשובת הרבי ושחררו לאלתר באמרו כי עוד יברר את פרטי המעשה.

כעבור מספר ימים כאשר יצא הרבי את העיר בוטשן לקה המושל במחלת השיכרות, והשתכר כ"כ עד שאיבד את כל הונו במרוצו אחר הטיפה המרה. כיון שכך הודח מתפקידו וירד מגדולתו, ומרוב שגעון אחר טיפת יי"ש השתגע, והיה רץ ברחובות בוטשן ומתרוצץ כמשוגע.

פרטי המעשה התפרסמו בכל רחבי האיזור ואפי' גויי המקום הודו כי בעוון שביזה את הצדיק עלה לו כך,

מאותו מאורע לא הגיע יותר הרבי משטיפנשט לעיר בוטשן משך כעשרים וארבע שנים תמימות עד לשנתו האחרונה

בטרם הסתלק.

באותה שנה בה הגיע הרבי לבוטשן נתקבל הרבי בכבוד מלכים ומשטרת המחוז קיבלה את הרבי במשמר המלכות ובתלבושת המיוחדת אך ורק לקבלת פני מלכי רומניה, בסוסים ובפרשים והכבוד העצום שנחל הרבי היה נדיר ביותר למנהיג יהודי כלשהו.

אחד החסידים של הרבי פגש באקראי את אחד הקצינים המפקדים על האירוע הממלכתי שסיפר שהוא זוכר את הביקור הקודם של הרבי בבוטשן, אז לפני עשרים וארבע שנים, ומה עלה בגורלו של אותו מושל, וע"כ ביקשו לפצות את הרבי בכבוד שעושים לו עתה....

ביקור אחרון בדורוהי...

סיפור כעין זה מספר ר' **תומר (איתמר) סטוליארו הי"ו** מקרית אתא ששמע מחותנו ר' משה אביגדור ז"ל: כאשר גויס לצבא הרומני בעיר דורוהי היה זה בשנת תרע"ב בערך, היה מפקד האיזור שונא ישראל אחד בשם קולונל אורו, בוקר אחד בנסיעתו בדרך למפקדה הצבאית הבחין ברעש והמולה רבתית במרחק מה, התברר כי הצדיק משטיפנשט בא אותה עת לביקור בעיר, הציבור הרב שהתאסף ליד פמליית הרבי כמעט שמנע את נסיעת הקצין עד שהסוסים התנגשו בכרכרת הרבי, הקצין התמלא כעס וחימה וסטר לרבי על לחיו בחמת זעם והמשיך בדרכו כלא היה כלום, הקהל הרב ביקש

שהיו מבקשים להתברך ולהוועץ ב"חכימא דיהודאי" הרבי משטיפנשט. מעשה שהיה, ואחד הממונים על היחידה המרכזית לאספקת צרכי הצבא נתפס במחסור במצרכי מזון וביגוד שונים שחסרו מהמחסן של הצבא באיזור מגוריו, הקולונל האחראי היה אמור להשפט ולהיות נידון לשנות מאסר ארוכות. בצר לו פנה לבית הצדיק משטיפנשט, מיד כשנכנס לחדר הרבי פרץ בבכי באומרו, כי יודע הוא שכאן

לעשות שפטים בקצין המכה אך הרבי היסה בהם ומנע את נקמתו מהם, תוך שהוא מפטיר לעברם: אני את מכותי קבלתי בצדק אך אותו מכה יקבל את עונשו מן שמיא, ואכן לא עברו הימים ואותו קצין ירד מדעתו,

מאותו מעשה מסיים ר' איתמר את סיפורו, לא בא הצדיק יותר לדורוהוי משך של כעשרים שנה!

1933
פריין 1 לעי
BESARABER HAINT

וועד סנייד בעפליעו דאס אידישע פאלק
וועט שטימען בא די קאנגרעס
וואן פאר נומ. 5

רעזאנאציע אין ארמיינשטאדט:
Chisnău, str. Snidli, 100.

אדרעס פאר ערשטאדטאדמיט:
I. Nudelmann, Stefan cel
Mare, 163

יינט

טעגליכע צייטונג פאר אינפארמאציע

פריין 1 לעי

צילום העתון היינט מכ"ג תמוז, בכותרתו הראשית מדווח על הסתלקותו של רבינו בשבת, בגוף הידיעה נכתב שמסע ההלויה יצא משטיפנשט ליאס, שם יטמן ליד אביו ז"ע. כידוע בסופו של דבר נטמן רבינו בשטיפנשט עד העברת מקום מנו"כ ב"נחלת יצחק בת"א

אין דעם צייטונג וועט מענטש וועלן זיך באטייליגן אין דער לוייה. היינטערט טויזנט מענטש וועלן זיך באטייליגן אין דער לוייה.

אין דעם צייטונג וועט מענטש וועלן זיך באטייליגן אין דער לוייה. היינטערט טויזנט מענטש וועלן זיך באטייליגן אין דער לוייה.

אפשר לפעול ישועות. בהפטירו כי לא ייצא מהחדר עד שהרבי יבטיח כי ינצל מגזר הדין הצפוי לו בקרוב.

בשמוע הרבי פרטי המעשה שאלו האם יש לו את דפי המאזן של הסחורות הנכנסות במשך השנים הקודמות. וענה שאכן יש לו את כל המאזנים משנים

המאזנים הישנים שהצילו

סיפר הר"ר ליב ב"ר נחום הי"ו מחסידי שטיפנשט ותושב נתניה: ההערצה אל הרבי חרגה מגבולות העיר ושמע גדלותו נודע גם בקרב הגויים תושבי האזור

כלשהי, ואכן השופטים עיינו בדפים והוכרחו להודות שכל השנים התנהל המחסן ביושר ובצדק, וכנראה שהשנה חדרו למקום אנשים זרים ששלחו יד בסחורה הרבה ואותו שופט דאג שפסק הדין יוציא זכאי מכל אשמה.

אחרי שהתפזרו הכל סיפר לקולונל אותו שופט כי נזכר לפתע ששניהם היו חברים באותו בית ספר בהתגוררם באותו איזור ולכן החליט להפך בזכותו ויהי מה, מה מאד התפלא אותו קולונל כי באותה שעה שנזכר בדמות דיוקנו של הצדיק משטיפנשט, נזכר אותו שופט בהכרותם רבת השנים, משנות ילדותם...

כאות הוקרה על הצלחתו במשפט שלח אותו קולונל, אל בית הרבי משטיפנשט מספר עגלות מלאות מכל טוב מאכלים ובגדים הכל ממחסן הצבא, והרבי חילק את הכל לנצרכי העיר שטיפנשט ומחוצה לה שנהנו זמן רב ממוצרי הצבא.

כשהגיעו העגלות עם המצרכים לבית הרבי, קרא הרבי לגבאי ר' פסח לייב ואמר לו: כעת הנך מבין מדוע ברכתי את אותו גוי ערל... הנה בזכות זה יש לנו לחלק מצרכים ובגדים לנזקקים רבים.

"אל תסעו ביום כיפור"... **אמר הרבי ונתן מטבע**

בסעודת ההילולא כ"א תמוז תש"נ סיפר הגאון **רבי יואל טוביאס שליט"א** רב אב"ד שכון ו' בבני ברק את הסיפור הבא: בשנה שעברה בהיותי על הציון הק'

קודמות המוכיחות כי לא שלח ידו במעל, א"כ ענה הרבי ואמר באם יש לך את כל המסמכים משנים קודמות המאשרות כי לא גנבת מאומה, הבא את המאזנים הללו לבית המשפט ותהיה סמוך ובטוח כי תנצל ממאסר, כשהרבי מצרף את ברכתו כי יצליח להוכיח את חפותו. [כשהרבי בירך את הגוי שאל הגבאי ר' פסח שווארץ לשם מה הרבי צריך לברך גויים כאלו, אך הרבי לא ענה לגבאי ולא התייחס לשאלה] ואכן ביום המיועד למשפט, הגיע הקולונל מצויד עם ה"ניירת" הגדולה - מאזני השנים הקודמות, כעצת הצדיק משטיפנשט כשהוא סמוך ובטוח בהצלחתו.

מיד בתחילת המשפט נשאל על המאזן השנתי, והוכח לעין כל כי המאזן אינו תואם את הסחורה במחסני הצבא, דבר שהוא מעילה באמון הצבא - עבירה חמורה שעונשה כבד מנשוא.

הקולונל שזכר את ברכת הרבי היה סמוך ובטוח כי בקרוב ינצל מגזר הדין למרות שהוא נוטה לרעתו,

ואכן במהלך המשפט ניצת זיק של תקווה בעיני הקולונל, אחד השופטים החל פתאום לנטות לצידו במהלך בלתי מוסבר כשהוא אומר כי אין זה יתכן שהקולונל הנכבד מעל באמון, ולא מסתבר שהוא זה שגנב סחורה כה רבה ממחסני הצבא, תוך שהוא מקשה לעברו האם יש לך מאזנים משנים קודמות "וודאי" ענה הקולונל בשמחה רבה הנה המאזנים לפניכם עיינו בהם ותראו כי בשום שנה לא אירעה גנבה

דבריו: באתי היום להזכיר לרבי כדי להזכיר לו את הענין ולהתפלל על אריכות ימים ושנים טובות. כזו היא אמונתם הטהורה של יהודי רומניה ולו הפשוטים שבהם.

חדר של ה"משיח"

מספר הרה"ח ר' מנחם ברייאר הי"ו יליד העיר שטיפנשט וחתדב"נ של כ"ק מרן אדמו"ר מבאיאן זצוק"ל: שמעתי מאאמו"ר הגה"ח ר' יוסף ברייאר רב העיר שטיפנשט שכחודש ימים לפני הסתלקות הרה"ק משטיפנשט בא לביקור הרה"ק ר' מנחם נחום מבאיאן טשרנוביץ, בלוויית שני

הבחנתי באדם אחד, כשניגש אל הציון הק' ובידו קירב מטבע שהיתה אצלו ע"ג הציון, תוך שהוא לוחש דבר מה, הייתי סקרן לדעת מה פשר הענין ומשסיים את תפילתו שאלתיו לתפילה ומטבע זו מה עושה? ואותו יהודי מעולי רומניה בלהט אמונתו בצדיקי אמת סיפר לי כדלהלן: לפני כשישים שנה חליתי במחלה אנושה ואני אז כבן שנה, הדבר אירע בעיצומו של צום הכיפורים והרופאים הקציבו לי מספר שעות בודדות, אך הוסיפו ואמרו להורי שאולי ביאסי ישנם רופאים מומחים למחלה מעין זו והם יוכלו אולי למצוא מזור למחלה, אבי נכנס להרה"ק משטיפנשט

ארונו של האדמו"ר משטיפנשט זצ"ל יובא היום למנוחות בביה"ע בנחלת יצחק

בחק זה עומדים משפחות על תלמידי הישיבה לאמירת סדק תהלים ליד הארון.

ההלוייה תצא מבנין הישיבה היום בשעה 10.30 בבוקר, בדרכה לתל אביב ויש התעכב ליד בית הכנסה הר' גדול שברחוב אלנבי, וממנו תצא ליד בית העלמין בנחלת יצחק.

האדמו"ר משטיפנשט נולד ביום א' ד' חנוכה תרי"ח לאביו הרה"צ רבי נחום משטיפנשט זצ"ל בנו השלישי של הרה"ק מרח"ן זי"ע, עם פטירת אביו ב"ד כסלו תרכ"ט עלה על כס ה' אדמו"רית שנהל עד הסתלקותו ברח"ת תמוז תרצ"ב בגיל של 88 שנה. בשעה 9 תצא תחבורה מירושלים מרחבת בתי הורנשטיין ומישיבת הר' יצ"ר ברחוב מלכי ישראל 44, שתגיע את המשתתפים להלווייה בבני ברק.

ארונו של האדמו"ר משטיפנשט הרה"ק ר' אברהם מתתיהו פרידמן זצ"ל שנטמן משטיפנשט והובא ביום האדמו"ר בערב לישראל יובא היום למנוחות כחלקת האדמו"רים בבית העלמין בנחלת יצחק. ארונו של האדמו"ר הגיע לצמח התעופה הוש זמאטלי, הרבנים ברייער וס' ביום ה' בערב שם הורד על כתפותיהם ונקל מחפיה ראשי ישיבת רח"ו ב' של תלמידי ישיבת רח"ו בבני ברק ב"ב וקהל רב. בניהול האדמו"רים מסדיגורא, מבי הארץ הוסע לישיבת רח"ו בבני

בני רבי
אהרן
ורבי
מרדכי
שרגא.

זיע"א וסיפר לו את הצרה שקרתה לו ושאל בעצתו האם לנסוע או לא, הרבי ענה אל תסע, משהפציר אבי ברבי ענה לו הרה"ק אני לוקח אחריות, ולמחרת הוקל לי מאד ואבי נכנס לבשר לרבי את דבר הבשורה הטובה, הרבי נתן אז לאבי מטבע מבוכת ואמר לו שיתן את המטבע לילד המחלים ובזכות זה הוא יחיה, וסיים אותו יהודי את

כשהודיע להרה"ק משטיפנשט כי הרבי מטשרנוביץ מבקש לבקרו תמה על כך ושאל מה פתאום כעת?

חפצי אומנות יקרים במיוחד ופריטים אחדים מארמונו של נפוליאון, אך מעולם לא היה מביט עליהם. כן ידוע שמעולם לא הביט בצורתא דמטבע וזאת למרות שעל שלחנו היו נערמים ערמות ערמות של שטרות כסף עד שהיו נופלים על הארץ, אך מעולם לא הביט על זה.

ספריו וכת"י נדירים

אחרי הסתלקות הרה"ק נאמדה ספרייתו בלמעלה משלושת אלפי ספרים והמון כת"י נדירים ויקרי ערך. אך מחמת החובות הרבים נאלצו למכרם ולכסות את הוצאות החצר הגדולות. הספרים נקנו ע"י מוכר ספרים ידוע משרנוביץ וחלק מהספרים הועברו לספריית הוואתיקן שברומא.

(מפי הרה"ח ר' מנחם ברייער הי"ו
חתב"נ כ"ק האדמו"ר מבאיאן זיע"א)

"נסיעה" עם הרבי...

סיפר הרה"ח הישיש ר' שואל כהנא ז"ל: בערוב ימי אביו רבי משה בער ע"ה איש וואסלוי שהיה ידוע כת"ח ובר אוריין שו"ב ירא ושלם ומגדולי החסידים המקורבים למרן הרא"מ משטיפנשט זיע"א, לאחר שהשיא את רוב ילדיו. ביקש לעלות לאה"ק ולחונן את עפרה. בעודו מסתפק בדבר הציע את ספיקותיו לפני רבו הרא"מ וביקש לשמוע את חוות דעתו הק', ואכן בהיות הרבי ביאס נכנס רבי משה בער

כשנכנס לבית הרה"ק נתקבל בחיבה יתירה, הכניסו לחדרו והושיבו לידו, משך כל זמן ישיבתם לא נשמע הגה מפייהם, וכך ישבו כשלושת רבעי שעה בשתיקה, אח"כ השקיף הרה"ק משטיפנשט מחוץ לחלון והתבטא **ס'איז פארוואלקנט** (זה מעונן) ולא יסף, [באותם ימים נסתלק בן אחותו והמיועד להיות מ"מ הרה"ק ר' מנחם נחום מאיצקאן, והרה"ק לא ידע מפטירתו] אחר כך כשביקש הרה"ק משרנוביץ שיתן לבניו להכנס למשיח'ס שטיבל (חדר המשיח) שם היה להרה"ק משטיפנשט חפצי אומנות ופריטי ירושות רבים (כמו כסאו של המגיד זיע"א. שולחנו של הס"ק מרוז"ן. וכן שלושת הקרונות של ספר תורה שנעשו בפקודת אביו הרה"ק ר' מנחם נחום משטיפנשט, [יצויין כי לאחר הסתלקות הרה"ק קנה את הקרונות יהודי בשם אברהם ישנוב והפקידם למשמרת בבנק ידוע ביאס כעבור תקופה התחלפו הבעלים בבנק והללו התכחשו לדבר הפקדון שנשאר שם]

כרגיל לא היה מרשה הרה"ק משטיפנשט להכנס לחדר "משיח" אך הפעם ניאות ואף הסכים שרבי אהרן יישב על כסא המגיד.

כך נסתיים הביקור שהתקיים כאמור כחודש לפני הסתלקותו.

חפצי אומנות מארמונו נפוליאון

עוד מספר הרה"ח ר' מנחם ברייאר הי"ו: באוצרו של הרה"ק זיע"א היו הרבה

"יסע" עם הרבי יחדיו [כאשר אסף את ילדיו וב"ב ודיבר מענין זה נחרדו בני המשפחה והחלו לבכות ורבי משה בער הרים ידיו כלפי שמיא בהראותו את צפרניו בהם השתמש לבדיקת החלפים - סכיני השחיטה, באומרו כי אותם ציפורנים שעמלו במסי"נ להאכיל בני"י בשר כשר במסי"נ הם שיבוא לפני כסא הכבוד

אל הקודש בהציעו את ספיקותיו. אך הרבי ענה לו בלשו"ק: **"די וועסט פאהרן מיט מיר"** על אתר הבין השואל למה ירמוז הרבי בכוונת קדשו. ומכיון שידע שהרבי אינו מתכוון לנסוע לארץ הקודש הבין כי הרבי מתכוון לנסיעה אחרת... ומכיון שידוע היה שהרבי מחלק מלבושים שונים להשתמש בהם לאחר אריו"ש לתכריכין

הניע ארונו של האדמו"ר משטיינשט"צ

הארון יוטמן בישראל ביום ראשון

ארונו של האדמו"ר משטיינשט"צ, הרה"צ רבי אברהם מנחם פרידמן זצ"ל, עליו נטת תרצ"ו בשטיינשט"צ שבזמנא, הובא אליו לרביא על בית הרביא למנוחתו בארץ ישראל. האדמו"ר משטיינשט"צ וזה כו של הרה"צ רבי נחום משטיינשט"צ אחר כי ששה בניו של הרה"צ מרחין זצ"ל. עם הסתלקותו של אביו ביד כסלו תרכ"ט עלה הבן על כסא אביו, ומיד החלו נוהגים אלו-אלפי הסידים בכל רחבי רומניה ומחציה לה. האדמו"ר משטיינשט"צ ותפרים כי איך חיפה, אשר אליהם השכימו לפתח

למנוחתו בארץ ישראל. לבקש מבני צעו ותשיה, וזה עז ותי ברסה כמורם ומנוחם של גדולי תורה ויראה תמניי הפס וצדו בן רומניה דתה מרכו חסדי ששך ה' מוסיף. בגל זקנה מילת נפטר האדמו"ר משטיינשט"צ בבית המנוח, בבית להשאר בידו ונקבר במקום כושבו שטיינשט"צ. לאחר סגירתו לחרס את בית הקברות במקום למסורת מבינים וגי נים, התעוררו חסדיו לפעול למען הבאת עצמותיו ארצה, והגדול והטוב היום לפעול. הלויתו התקיים ביום ראשון וזהו הוא משיבת רוחו - בית ישראל - ש' בבני בית העלמין במלח יתקן.

ביקש את הרבי שיתן אף לו מלבוש אלי דרך, אך הרבי פטרו באומרו: **"דו האסט נאך צייט צוא דעם"** כך חלפו עברו תריסר שנים בהם הסיח ר' משה בער דעתו מכל הענין ולא דיבר מאום מזה. בשנתו האחרונה לחיי הרבי עלי אדמות בביקורו האחרון ביאס על ציון אביו הק' נכנס ר' משה בער כיתר החסידים להתברך מפי הרבי, ומבלי לדבר כלל וכלל מהענין ציוה לפתע הרבי למשב"ק שיתן לרבי משה בער כתונת אחת ממלבושיו... הרמז היה ברור ורבי משה בער מיהר לביתו לצוות לב"ב את צוואתו האחרונה בטרם

להמליץ עליו אך טוב] ואכן כעבור חדשים מספר נסתלק הרבי ביום כ"א בתמוז ותקופה אח"כ נסתלק רבי משה בער.

או אז נתבהרה כוונת קודשו של הרבי

באומרו **"די וועסט פאהרן מיט מיר"**

(מפי בן בעל המעשה הרה"ח הישיש ר' שואל כהנא ז"ל מרחובות. שכאשר היה מספר מעשה זה וכל יתר זכרונותיו מרבו משטיינשט"צ, היו עיניו זולגות דמעות ברדת של קדושה עילאה מפחד הדר גאווה).

— נאם ואל ריר עלהפן!
— ניין, רבי, גיט „ער וואל“, ו
„ער וועט“!
ר' סתתל, מיט א פארשלאנגע
אטעם:

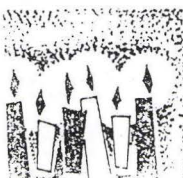
— ארץ קטן ניש.
 ביי אשכנז-הערצער זענען די
 כעס און פשוטע. דא זענען אין
 באקאן וועלכערע מיט ארץ. פאר
 ווי אויף וועג פלייסיקע פארשפאן
 באקאן און מן וועג אינאיינשטעלן
 ערן פשעלע און וועגן.
 — פאר וועג דעם שולייגן.
 פאר וועג וואס איז ארץ און ארץ
 אויף אן שטייג פון גלייך אויף די
 ארץ; דערצו האב ארץ און ארץ
 וועלכענען; מיט ארץ און ארץ.
 פראגע. די שטייגער און דעם
 ערצאדן.

אויף די מלות און ענוולות
זיך דער אנגער חיות מיט רעד
צווישנעמען, באלענערט
און ענאפס אויף דעם ביזן חוג
עפעניש און ספורים פרוזן שט
בערן איינעמען, ער עכער אדאפט
זיך, יאסן מוז זיך און הערשט
שימן און מיטן זיין חיו. די
און זי לעכטעמען וועט נאכען דא
שיינלעכען רייסן ראכט זיך אויך
די מילעך.

— נאש ואל העלמן? דאס נע-
אוי קען דער האפלי שטאנען א-
יין, ריכטיג, ניין! און ליבליך מי-
איר קעסן! איר קעסן! און איר
לאפען פאר ערדן דא, און איר
קען דאסען! זיין! איר וויסערענען זיין!
איר וועט מיין מאדזשעריין!
הילף!
זיין די ווערסערס האָט שטען
זיך און חזקען נעמאן צווער ערד,
זיך און האט קען איר מיין די-
און איר וועט שטען מיין איר
איר, און איר! איר וועט שטען
איר, און איר! איר וועט שטען

הָאֵם הַמְּלִיכִיתוּעִשְׁוֹעִי וְעַד רִבְנָה
רַע הָאֵם רָאָה אֶת־הָאֲרָמִיָּהּ, אוֹיֵם עָרִיב
וְעַד רָאָה בִּי אִים נִשְׁכִּישִׁם:
רוּם אוֹ מוֹם בְּלָאָם, אוֹ יוֹעֵה
מֶרְזֵלִינִי, עֵלֶּה וְעֵלֶּה וְעֵלֶּה
רַע יוֹשִׁים, נֶחֱם אוֹר וְעַד הָאֵם
מֶרְזֵלִינִי, עֵלֶּה וְעֵלֶּה וְעֵלֶּה
וְהַלְעִנְסוּם, זָכֵר, אוֹ יוֹעֵה
אִיכְרִי וְנֶאֱזָר, אוֹ הָאֵם וְ
פִלְעוּס וְעַד רָאָה אֶת־הָאֲרָמִיָּהּ:
מֶרְזֵלִינִי, עֵלֶּה וְעֵלֶּה וְעֵלֶּה
וְהַלְעִנְסוּם, יוֹשִׁים, אוֹ רַע
וְהַלְעִנְסוּם הָאֵם וְעַד רָאָה
נִשְׁכִּישִׁם, אוֹ יוֹעֵה וְעַד רִבְנָה
רַע הָאֵם רָאָה אֶת־הָאֲרָמִיָּהּ:
רַע מֶרְזֵלִינִי, עֵלֶּה וְעֵלֶּה וְעֵלֶּה
שְׁמַלְשֵׁלִי וְהַלְעִנְסוּם אוֹר עֵלֶּה
וְעַד רָאָה נִשְׁכִּישִׁם:
— עַד רֵעִי...

אין שטען-בער, א סבנהל
האט א טאגן געפאן ארויס אויב
אין פאר פרייז ווי א ספורט
שריגן אין געלוארעטע:
— ער וועט... ער וועט... ע
העלטן!

[illegible][illegible]

ברוך האגער

ב"י רבינס הויף
אין שטעפאנעשטי

— 0 2 7 0 1 K 7 0 —

[illegible][illegible]

די צייט שטייט נים און דער מאן
אין וועלכן אריין געווענעט, ער זאל
לייבן אים וויין שטיינער אָדער אויף
אין אַ פאַרזאָרגטן ערדן אין אַלער תּפֿיחָה,
ערשטענענעם זיך, נייט ער אַרום ווי
אין זיינען. אַ געדאַנק פֿרעסע אים דעם
באָרש, ביזערס אים לעצער אין האַרצן;
זיכ דער רבי וועט אים נים סבבֿה,
אין, פֿאַרזאָרגט ער אויף אַייביק
אַרפֿאַרענער.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

ער היינט לעגען מענטשן נים פארנעם
און שטענדיק האט האט אפארט בעת
הנחמדים האט געדארפט קומען
וועלן זיך קיין שפעאטישעס. די
געזעצט אריבער גענום האט ער אויס-
געדעקט. מיט וואסן פירער, רייטנדיק
און אפער, האט ער געגעבן
ווער. אז ס'וועט דא קומען א צייט
אראפ גוט, ברכה און שפע און
אמען.

האָבן שפּעטלעך און דערפֿער נעגן-
ר' (נירנא) א באַנענניש פֿאַר ד'
פֿונען זיי פֿאַר אַ פֿאַר, און ער,
ענדלעך, האָט אָנגעפֿירט. ברייטע
אָנע פֿונען זיי הויכע קונצטע
נעמער, באַמלעבן ס׳פֿונען אַ
רעלי אַפֿיר, נענען נעשען נעשער-
אויף די נאָט, פֿאַרזאָרן און קי-
סעס פֿאַרשטעלן פֿאַר די מיר. און
דאָן פֿון אָנאַנעס פֿער האָבן אָנ-
הויבן זיכעליכע זיי און אַ שרופֿע-הויב-
נעמער יעדן, אײַנפֿונעם טעגלעך אַז-

עושרו של קרח

סיפור מרחים מב"ק מרן אדמו"ר משטפינשט זיע"א איך שהציל משפחה מהעיר גאלאץ שברומניה מסכנת העוני, שאיימה להמיט אסון כבר על כל המשפחה.

מפי בנו של בעל העובדה, ר' משה אברהם גריסרו, בעל מפעל הקרח בגאלאץ, הבן התגורר בתל אביב, ונפטר לפני כשנה וחצי בויקנה מופלגת.

הרב מרדכי גרליץ

מולדובה – ברומניה – שימשה עוגן הצלה לפזורה היהודית באותם חבלי-ארץ נדחים. אורות הקודש המבהיקים, אשר זרחו מחצרותיהם של צדיקים אלו, בתוככי האפילה הרוחנית העבותה שאפפה את הארץ ההיא, הצילו נשמות יהודיות אין ספור, משקיעה נצחית, חלילה וחס, בתהום הבורות והחומריות, והעלו אותן לרקיעים נאצלים של אמונה ואהבת הבורא, זאת, מלבד תלמידים בני עליה, חסידים ואנשי מעשה מובהקים, אשר העמידו צדיקים אלו בכל מקומות מושבותיהם, לשם ולתפארת ולתהילה.

חצר הקודש, אשר הקים הצדיק הקדוש המופלא, רבי מנחם נחום – בנו הרביעי של הצדיק מרוז'ין – בשטיפנשט, נסכה הודה על כל הגליל והמחוזות אשר סביבותיה: וקרני אורה הרחיקו עד לקצות מולדובה המרוחקות, ואף מעבר להן. אפילו יהודים של חולין, אשר טרם זכו להתקרב ולחסות

שלוש שנים כלו כבר מיום שבירת הצלחת ועדיין לא השיגה ידו של ר' משה-אברהם גריסרו, היושב בגאלאץ, לפרוע את סך הנדוניה שהתחייב ליתן לבתו הכלה. ואם נדוניה אין – חתונה מנין? צד החתן, לא נעתר לבקשות ולתחנונים, והודיע חד-משמעית, כי אם יידרש, מוכן הוא לחזיר את ה"תנאים" ולבטל את השידוך, אולם לערוך נישואין מבלי פרעון הנדן – דבר שלא יעלה על הדעת הוא!

כאשר ראו ר' משה-אברהם ונוות-ביתו, כי הזמן חולף, ועקבות הישועה מתמהמהים לבוא, נימנו וגמרו לקום ולנסוע לשטפינשט הרחוקה, כדי לחלות את פני הצדיק הקדוש, רבי אברהם מתתיהו, היושב בה, כי יעתיר בעדם לשוכן מרומים, ויבקש עליהם רחמים.

התישבותם של הצדיקים הקדושים מגזע המלוכה, צאצאי איש האלקים, קודש הקודשים, רבי ישראל מרוז'ין, במחוזות

במחנה שכינה זה, ידעו, לפחות, לשחר את פני הצדיק, לעת פגעו בהם צרה וצוקה, לא עלינו, כדי להתברך ולקבל עצה. ודי היה במגע קליל זה עם הקודש, כדי להאציל מהודו על החול ולהשביחו, עד לבלי הכר. לאחר הסתלקותו של רבי מנחם נחום, בי"ד בכסלו, שנת תרכ"ט, עלה על כס ההנהגה בשטפינשט, בנו יחידו, הצדיק הקדוש, רבי אברהם מתתיהו – אשר אך עשרים ואחת שנה מלאו לו אז – והמשיך, לאורך שישים וארבע שנים, בהאדרת מטה הקדושה והרחבת מעגל האורה, ברוב עוז ותושיה.

עיצומו של חורף היה, כאשר יצאו ר' משה אברהם גריסרו ונוות ביתו מגאלאץ, אשר בקצה דרומה של מולדובה, חצו את מולדובה לכל אורכה, והגיעו לשטפינשט, הנמצאת בצפונה. הם פנו הישר למעונו של

"השמעתם או לא?! סעו מיד לביתכם, והקימו בית חרושת לקרח! בל תהינו לשנות מהוראתי כחוט השערה!" – – –

הצדיק, רבי אברהם מתתיהו, ומשקיבלו רשות להיכנס אל הקודש פנימה, החלו שניהם לשפוף דמעות כמים, ולתנות את גודל צרתם המגיעה עד לב השמים: עיניהם רואות וכלות, בשבת בתם הכלה גלמודה

בביתם, ואין לאל ידם להושיע. "ממה מתפרנס אתה, ר' יהודי?" – פתח הצדיק ושאל בנימה אבהית, גדושה באהבת ישראל.

"עונה-עונה ופרנסתה!" – השיב היהודי ביש הגדא. "כלומר?!" – תהה הצדיק.

"לא הרי פרנסתי בעונת החורף, כהרי פרנסתי בעונת הקיץ!" – פתח ר' משה אברהם להסביר – "בעונת החורף, סוחר אנכי בנוצות אווז, ואילו בעונת הקיץ, מתעסק אני בייצור קמעונאי של מרקחת קפואה (- ממתק עממי, כעין "גלידה" דהאינדא) ומכירתה: ויש בשתי ה'פרנסות' גם יחד, סגולה בדוקה לשימורה של הדלות!..." – סיים היהודי בגיחוך מריד. "האיך מייצר אתה את הגלידה בקיץ?" – התעניין הצדיק – "וכי מנין לך בימות החמה קרח, כדי להקפיאה?"

"את הקרח, רוכש אני אצל סוכן קרח!" – השיב ר' משה אברהם – "הלה מביא אל ביתי מדי פעם כמות של קרח, אותה הנני משמר בחפירה מיוחדת באדמת חצרי, ומשתמש ממנה כל פעם כפי הצורך!" "ומנין משיג הסוכן את הקרח בעיצומו של הקיץ?" – לא חדל הצדיק מלחקור. "רוכש הוא אותו בבית החרושת לקרח!" – השיב היהודי.

"ומנין יש לבית החרושת קרח בקיץ?" – המשיך הצדיק.

"סדר הדברים כך הוא!" – החל היהודי לבאר – "בימות החורף, כאשר הנהרות קפואים כדבעי, ושכבה הגונה של קרח מכסה

ולשווק להם את הקרח ---
 "וכי מנין ניקח, דלפונים שכמותנו,
 אוצרות קורח שכאלו, כדי לממן את כל אלו
 ההשקעות?! והאיך יצוצו לנו, ביום בהיר,
 לקוחות רבים כל כך, אשר יהיה בהם כדי
 לכסות על ההשקעה?!"--
 האזין הצדיק לדבריה, אך תחת להשיב

**"רבי קדישא! יאמין לנו באמונה
 שלימה, כי אף את שלושת ה'ליי'
 (-מטבע רומני) דמי המסע
 לחזור הביתה, לא היה לנו משלנו
 ונאלצנו ללותם - ואילו הרבי
 מצווה אותנו להקים בית חרושת!
 כלום יודע הרבי באילו סכומים
 מדובר?!"** - - -

מענה על שאלותיה, קם ממקומו בתנועה
 נמרצת, נעץ ניכחו מבט מאויים ובקול תקיף
 וחד קרא: "השמעתם או לא?! סעו מיד
 לביתכם, והקימו בית חרושת לקרח! בל
 תהינו לשנות מהוראתי כחוט השערה!" - -

נסתתמו טענותיה באחת, וכשחרדת
 קודש אופפת אותם, מיהרו להפרד ולצאת
 מן הקודש. בכל הדרך חזור, לא ההינו
 להחליף מילה ביניהם ולתהות על הוראתו
 של הצדיק, למרות שלא ידעו, בשום פנים

עליהם מלמעלה, שוכרים בעלי בית החרושת
 פועלים למכביר, והללו חוצבים גושי קרח מן
 הנהרות הקפואים. את הגושים מביאים
 לבית החרושת, שם מבקעים אותם ללבנים
 מאורכות, ומטמינים אותן בבטן האדמה,
 למען תעמודנה בקפאון ימים רבים. לאחר
 מכן, במשך הקיץ, שולפים את לבני הקרח מן
 המטמונים ומשווקים אותן לכל מאן דבעי!"
 "נו, אם כך", הפטיר הצדיק אחרי הסברו
 המפורט של ר' משה אברהם, "סעו לביתכם,
 והקימו לכם בית חרושת לקרח!" - - -
 שמעו בני הזוג את הדבר, וכמעט שלא
 פרחו נשמתם. אך בעוד הוא, שמע והחריש,
 ולא העז לפצות את פיו להשיב דבר, פתחה
 היא, והשמיעה בת קול לאמר: "רבי קדישא!
 יאמין לנו באמונה שלימה, כי אף את שלושת
 ה'ליי' (-מטבע רומני) דמי המסע לחזור
 הביתה, לא היה לנו משלנו ונאלצנו ללותם
 - ואילו הרבי מצווה אותנו להקים בית
 חרושת! כלום יודע הרבי באילו סכומים
 מדובר?!" - - -

כאן, פתחה זו במענה לשונה, והחלה
 מגוללת לפני הצדיק את סכומי העתק,
 הנדרשים להשקעה, לשם הקמת בית חרושת
 שכזה: "ראשית כל, יש לשכור עשרות
 פועלים, להעסיקם במשך חורף שלם,
 ולשלם להם את משכורתם השוטפת דבר
 חודש בחודשו, שנית, יש צורך לרכוש כלי
 מלאכה מתאימים לביקוע הקרח. לאחר מכן
 - להכשיר בורות באדמה לקליטת הלבנים.
 כל הדברים הללו עולים הון עתק. רק לאחר
 כל ההשקעות הרבות הללו, בהגיע הקיץ,
 צריכים להתחיל לרכוש לקוחות קבועים

ואופן, כיצד יוכלו אף לחלום על ביצועה –

--

במעונם הדל של ר' משה אברהם ומשפחתו לא השתנה דבר, הדלות המשיכה לשרור בכל עוז; הוא, המשיך בסחר בנוצות אווזים, היא המשיכה לספוק כפיים ולהאנח על מר גורלם, ואילו הבת המאורסה, המשיכה לשבת ולהמתין, עד שחלילה וחס ילבין ראשה ---

**"עד סוף החורף הנוכחי, נעבוד
אצלך בהקפה!" – הודיעו
הפועלים לבעל הבית הנדהם –
"וכבוא הקיץ, תפרע לנו את
שכרנו משלם!"**

היה זה יום בהיר אחד שנקלע אל תוך החורף, קרני שמש בודדות חדרו אל היקום מבעד למפלשי העבים, אולם לא היה בהן כדי להזריח אור בלבבות הנדכאים של בני משפחת גריסרו העניה.

לפתע, נשמעו נקישות גסות על דלת הבית. ר' משה אברהם, אשר שהה אותה שעה בבית, נרתע לאחוריו, וניגש בזהירות אל האשנב הסמוך אל הדלת, כדי לראות מיהו המקיש בגסות שכזו. למראה עיניו, שונה גון פניו והחוריר כשלג, מול הדלת ניצבו כמה עשרות גויים גברתנים, אנשי

מידות, מאויימים למראה, וגרזניהם בידיהם

אימתה ופחד נפלו על ר' משה אברהם, עוד רגע, ומשתטח היה ארצה בעלפון, היה זה אחד ממכריו, בן עירו, אשר הציל את המצב; הלה יצא מתוך קבוצת הברנשים המגושמים, הואיל להתקרב אל האשנב, ובהציגו לפני בעל הבית סבר פנים ידידותיות, הסביר לו, במילים קצרות, כי פניהם מועדות לשוחח עמו בנידון מסחרי גרידא.

עוד ארכו הרגעים, עד שנרגע בעל הבית מן החרדה שירדה עליו, ובנתיים, היתה כבר כל הסיעה כולה מכוונסת בתוך ביתו פנימה, כשראשיה ממתנינים לאות, כי יכולים הם לפתוח בהשמעת דבריהם. "נו! הבה אשמעה את אשר ביכם!" – קרא בעל הבית לאחר שהתעשת.

"ובכן כך הוא הדבר!" – פתח ראש הקבוצה לדבר – "כולנו, פועלים הננו בבית חרושת לקרח בעיר הסמוכה. מאז ומקדם, סובלים אנו מיחסו הנוקשה והמתעמר של בעל המפעל – גוי רומני – אשר בנוסף לכך, אף אינו עומד בתנאי השכר המקובלים; משכורתו אינה משכורת, מועדי התשלום אינם מועדים, ובמשך כל חודשי החורף, בעוד אנו כורעים תחת נטל העבודה המפרכת, נאלצות משפחותינו לסבול חרפת רעב! --

"היום, לרגל סיכסוך חמור שנתגלע ביננו, ואשר היה 'הקש ששבר את גב הגמל' החלטנו פה אחד לנטוש את המפעל במרוכז, ובעצת ידיד, בן עירך, זה, הנימנה אף הוא

עמנו, הגענו אליך הלום – – –

”שמענו מפיו, כי מתעסק אתה בייצור

מוצרים קפואים בקיץ, וצורך אתה מדי שנה כמות נכבדה של קרח, אף סיפר לנו, כי חצר גדולה סביבות ביתך, היכולה להתאים להטמנת הקרח בבטן האדמה. באנו אפוא, להציע לך, כי תקבל אותנו לעבודה אצלך, ואנו נקים למענך, פה בחצר בית חרושת לקרח, אשר בו נמשיך להיות פועליך! ככל הידוע לנו, מעניקים המעבידים היהודיים לפועליהם, יחס אנושי יותר והגון יותר מאשר גויי הארץ!” – – –

ה'לא' הגדול כבר ניצב על דל שפתיו של ר' משה אברהם, מבקש לפרוץ מאליו החוצה. וכי מנין לו, העני והאביון כסף, כדי לממן הקמת בית חרושת שכזה?! אולם, בו ברגע שבה והתייצבה לנגד עיניו עמידתו הנמרצת של הצדיק עם המבט התקיף שבעיניו, ובאוזניו נתהדהדה אזהרתו החד משמעית: ”סעו לביתכם והקימו בית חרושת לקרח – בל תהינו לשנות מהוראתי כחוט השערה!” הוא נשך, איפא, את שפתיו והחריש. לאחר רגעים אחדים של דומיה, אזר בעל הבית עוז ושאל:

”הכיצד אוכל לקבל את הצעתכם, ואין

לי לעת עתה לשלם לכם מאומה?! מצבי הכלכלי כה ירוד, עד כי לא אוכל לממן את עבודתכם אפילו באגורה אחת. רק בימי הקיץ, כאשר אתחיל למכור את הקרח, אוכל לשלם לכם מדמי פדיונו, אם יצליח ה' את דרכי!”

הגויים החלו מחככים בפדחותיהם בעצבנות, ומביטים זה בעיני זה אובדי

עצות, פתאום, נענה אחד מן החבורה וקרא:

”וכי מה יש לנו להפסיד, חברים!

משכורת, ממילא איננו מקבלים; משפחותינו סובלות גם בלאו הכי עוני ומחסור; הבה, נקים פה את בית החרושת, כאשר חשבנו בתחילה, ובכך נדע, לפחות, כי לקראת השנה הבאה, יהיה לנו מקום עבודה נאות ומסודר,

**משנה לשנה, הלך שמעו של בית
החרושת היהודי לייצור קרח
שבגאלאץ והתפרסם יותר ויותר.
כל כך, עד כי לא ניתן היה
להסביר את התופעה, מדוע
מעדיפים בני ישובים רחוקים
להאריך את דרכם, לדלג על בתי
חרושת אחרים, הקרובים יותר
למקומותיהם, ולרכוש את הקרח
דוקא כאן – – –**

ומעביד הגון ואנושי כדבעי!”

לא ארכה השעה, עד שנתקבלה הדעה על לבבות הנוכחים, ובאו כולם לאותה מסקנה. ”עד סוף החורף הנוכחי, נעבוד אצלך בהקפה!” – הודיעו הפועלים לבעל הבית הנדהם – ”וכבוא הקיץ, תפרע לנו את שכרנו משלם!”

משנה לשנה, הלך שמעו של בית החרושת היהודי לייצור קרח שבגאלאץ והתפרסם יותר ויותר. כל כך, עד כי לא ניתן היה להסביר את התופעה, מדוע מעדיפים בני ישובים רחוקים להאריך את דרכם, לדלג על בתי חרושת אחרים, הקרובים יותר למקומותיהם, ולרכוש את הקרח דוקא כאן – – –

ברבות השנים, השכיל ר' משה אברהם להגדיל את בית החרושת ולשכללו, כיד הטכנולוגיה המתחדשת בכל דור ודור, ועוד לאחרונה, בימיו של השלטון הקומוניסטי ברומניה, נודע בית החרושת לקרח "גריסרו", שבגאלאץ, כאחד הגדולים והמפורסמים במדינה.

הצדיק הקדוש, רבי אברהם מתתיהו משטפינשט, נסתלק בזיקנה מופלגת, כבן שמונים וחמש שנה, בליל שבת קודש, כ"א בתמוז, שנת תרצ"ג, מבלי להותיר אחריו בנים, בשנת תשכ"ט, הועלה ארונו ארצה, ונטמן בחלקת צדיקי בית רוזין, בבית העלמין בנחלת יצחק בתל אביב. בשנים האחרונות, מתקיימת נהירה רבת, מכל החוגים, להשתטחות על ציונו הקדוש ביום הילולתו.

זכותו הגדולה והקדושה תגן עלינו, אמן.

ימים תמימים עבדו עשרות הפועלים את עבודתם המפרכת, תוך שהם דואגים למזונותיהם בעצמם; בלילות, מחפשים היו לעצמם מקומות לינה באכסניות דלות וזולות – והכל על חשבונם, מבלי לדרוש מבעל הבית מאומה.

לא יצאו ימים מרובים, עד שהיתה חצרו של ר' משה אברהם מוכנה ומסודרת לקליטת לבני הקרח ולהטמנתם. או אז יצאה קבוצת הפועלים אל הנהר הקפוא, ובגרזנים שבידיהם, החלו חוצבים גושי קרח אדירים, ומובילים אותם אל חצר הבית, אשר היתה עד מהרה לבית חרושת משולם.

כיון שהגיע הקיץ, החלה נהירה רבתי, מכל ישובי המחוז, לרכישת קרח בבית החרושת החדש אשר למשפחת גריסרו. עוף השמים הוליד את הקול, מבלי שיידע איש כיצד ואימתי, וכל צרכני הקרח הגדולים שבסביבה, ידעו לפתע להגיע לחצר הבית שבגאלאץ, כדי לרכוש בה את תצרוכת הקרח שלהם.

כבר בחודשי הקיץ הראשונים, יכול היה היהודי לפרוע לעשרות הפועלים את שכר עבודתם, אשר נותר חייב להם מן החורף, כשאת יתר ההכנסות, גרף לעצמו בתורת רווחים. באותו הקיץ, שוב לא היתה שעתו של ר' משה אברהם פנויה לעסוק בייצור מרקחת קפואה, ואך בקושי, יכול היה להתפנות ממכירת הקרח, כדי להשיא את בתו הכלה בשעה טובה ומוצלחת – – –

תשוא"ח להר"ר מרדכי גרליץ על רשותו האדיבה לפרסום מאמר זה

נ ר ז כ ר ו ן

לזכרה של הרבנית הצדקת והדגולה, המפורסמת במעשיה הכבירים
לתורה וחסד, שעמדה לימין בעלה במסירות נפש כל תתואר
למעלה מיובל שנים ברומניא ובאה"ק, דמות מופת ונאצלה,
קידשה חייה למען חינוך ילדיה לתורה ולמסירות נפש

הרבנית פרידא טוביאם ע"ה

בת הנגיד הרה"ח ר' חיים רוזנברג זל"ה

משועי העיר פיאטרא ניאמץ

ואשת חבר עטרת בעלה הרב הגאון הצדיק

כש"ת מוה"ר רבי שמואל טוביאם זצלה"ה

אבד"ק פיאטרא ניאמץ רומניא – שביב הרצליה

מגאוני וקברניטי יהדות רומניא

השיבה נשמתה ליוצרה בטהרה בצלילות הדעת

ובשיבה טובה י"ז בסיון תשנ"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם בהיכל ה'

הרב הגאון רבי יוסף בן הרב הגאון
רבי מרדכי דוב ברייאר זלה"ה
יליד העיר רוז'ין ומגדולי חסידי שטפינשט
רבה האחרון של העיר שטפינשט
וראש הישיבה "בית אברהם" בשטפינשט
שהוקמה על ידו בעיר יאסי, לאחר הסתלקות
כ"ק מרן אדמו"ר הצדיק משטפינשט זיע"א
רב פעלים לתורה ולתעודה בכלל
ולזכר בית שטפינשט בפרט.

נלב"ע ש"ק פרשת ויחי ט"ז טבת תש"מ

הונצח ע"י בנו הרה"ח ר' מנחם ברייאר שליט"א
חתדב"נ דכ"ק מרן אדמו"ר מבאיאן זצוק"ל

ונתתי להם נבית ונחומותי יד ושם

רעייתי הצנועה והחסודה מרת **רחל** בת הרה"צ ר' **חיים רבינזון** ע"ה
מ ד ו ר ח ו י

וילדינו **חיים ואברהם מתתיהו** ז"ל הי"ד
שנספו בשואה בטרנסניסטריה בשנת תש"ב

חמי הרה"צ ר' **חיים רבינזון** בן הרה"צ ר' **יוסף אהרן** זצ"ל
נפטר ח' אדר

חמותי הרבנית מרת **רבקה** ב"ר **יוסף** ז"ל הי"ד
שנספתה בשואה בשנת תש"ב

אבי הרה"ח ר' **מנחם מנדל** ב"ר **שמואל שור** ז"ל הי"ד
חסיד שטעפינעשט נלהב – נפטר בשואה בטרנסניסטריה

אמי מורתי מרת **זלוטה שור** ב"ר **נפתלי** ז"ל הי"ד
שנספתה בשואה

חמי בזוו"ש הר"ר **דוד לייב** ב"ר **שמואל** ז"ל **קוזלובסקי**

ובניו **יעקב, משה ושמעון** שנספו בשואה הי"ד

חמותי בזוו"ש מרת **מרים בתיה** ב"ר אליעזר הכהן **קוזלובסקי** ז"ל
נפטרה י"ז כסלו תרצ"ט

הונצח ע"י הרב שמואל שור וביתו הי"ו

התודה והברכה

להרב החשוב כמוה"ר הרה"ג

ר' יוסף יגן שליט"א

אשר נודע בפעולותיו הכבירים להשיב לב אבות על בנים

ומקים הארגון ערכים

אב"י בעיר מאנסי – ארה"ב

מנאמני בית שטפינשט, הפועל ומסייע

להנצחת זכר אדמור"י בית שטפינשט

זכות רבינו הק' תגן ותושע עליו ועל כ"ב להתברך בכל מילי דמיטב.

תשיתו ברכות לעד

להרה"ח ר' לייב ב"ר נחום הי"ו

מחסידי בית שטפינשט ותושב העיר נתניה

שזכה בילדותו להתברך מפי כ"ק אדמו"ר הצדיק משטפינשט זיע"א

הדואג רבות להנצחת מורשת בית שטפינשט

זכותו הגדולה של בעל ההילולא רבינו משטפינשט

תלווה לאורך ימי חייו מתוך בריאות הגוף והנפש עמו"ש וכל מילי דמיטב.

למזכרת נצח

מחשובי חסידי שטפינשט ומגדולי המקורבים לכ"ק אדמו"ר זיע"א

הרה"ח ר' **אברהם יעקב פופר** ז"ל

מתושבי העיר שטפינשט ברומניה

נלב"ע ו' תמוז

וזוגתו מרת **פרידא בילא** ע"ה, ב"ד **אשר** ז"ל

נלב"ע ז' אדר א' תשכ"ה

חתנם הרה"ח ר' **מאיר** בהרה"ח ר' **אריה** ז"ל

נלב"ע כ"ג אלול תשמ"ד

וזוגתו מרת **רחל** ע"ה נלב"ע א' סיון תשכ"ח

הונצח ע"י נכדם הרה"ח ר' **אריה רוזן** הי"ו

לישרים נאווה תהילה

הנדיבים הדגולים המסייעים בכל עת וכל זמן להנצחת זכר בית שטפינשט

הר"ר **דורון אפרהימי** הי"ו

ולאביו הר"ר **אליהו** הי"ו

רמת-גן - בני ברק

בעלי מפעלי מתבת א.י.מ. רחוב הירקון 48 בני ברק

על עזרתם לכל עניני בית רבינו זיע"א, בסתר ובגלוי

זכות בעל ההילולא תגן ותושיע להם ולב"ב להצלחה בפרנסה, ובכל אשר יפנו ויצליחו

מתוך בריאות הגוף והנפש אכ"י.ר.

לכבוד נשמת כ"ק האדמו"ר הצדיק משטפינשט זיע"א
ולהצלחת כל מתפללי ביהכ"נ בכל אשר יפנו

הונצח ע"י מתפללי בית הכנסת

"תפארת מתתיהו" – עתלית

ע"ש כ"ק אדמו"ר רבי אברהם מתתיהו פרידמן זצוק"ל
"הצדיק משטפינשט"

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל להוושע בכל מילי דמיטב.

ל ז כ ר ע ו ל ם

הרה"ח רבי יצחק בלומנפלד ז"ל

בהרה"ח ר' חיים לייב ז"ל

יליד העיר יאס ומחסידי שטפינשט

נלב"ע כ"ח סיון תשמ"ח

וזוגתו מרת פערל בת רבי משה ישראל ז"ל

נלב"ע ב' תשרי תשמ"ז

הונצח ע"י בנם ר' משה בלומנפלד הי"ו

גבאי ביהכ"נ "תפארת מתתיהו" עתלית

לזכר נשמות

הרה"ח רבי **מרדכי** בהרה"ח ר' **חנוך העניך** ומרת **לאה** בקלו

נלב"ע ד' מנחם אב תשי"ט
יליד העיר שטפינשט

והונתו מרת **פרידא** בת ר' **חיים דוד** ורחיה לבית **אלטרוביץ**

נלב"ע ג' אלול תש"ב

בגלות טרנסנסיסטריא - שאריגורד

הונצח ע"י בנם הר"ר **אברהם יצחק** בקלו

גבאי "קלויז שטפינשט" רחובות

לזכר עולם

לעילוי נשמת החסיד המפואר

הרה"ח ר' **יצחק חכם** זלה"ה

מותיקי חסידי שטפינשט

בן הרב החסיד ר' **ישראל דוד חכם** איש דאראבען

ומחסידי שטפינשט הגלגלים

נלב"ע ביום זכאי כ"א תמוז תשנ"ד

יום הסתלקות רבו משטפינשט ומנו"כ סמוך ונראה לציון קדשו

ת. נ. צ. ב. ה.

ועד חסידי שטפינשט בארץ ישראל
להנצחת מורשת צדיקי בית שטפינשט
המשרד: רחוב רבי עקיבא 93 בני ברק ת.ד. 460

התודה והברכה

להנהלת קואפרטיב דן ומנהליה,

על שיתוף הפעולה המלא והמועיל בהעמדת קו אוטובוס מיוחד
מבני ברק לאתר הציון הק' בנחלת יצחק
משך כל יום ההילולא - כ"א בתמוז, לרווחת המוני העולים לציון הק'

ו ב מ י ו ח ד

למר יצחק שחורי - סגן המנהל אנף התכנון

ומר איציק כגן - דובר קואופרטיב דן

על עזרתם הרבה בכל התחומים להצלחת הפעלת הקו

זכותו של רבינו בעל ההילולא תגן להם ולכל המסייעים
במצוה קדושה זו להתברך ולהוושע בכל הצטרכויותיהם
ובכל מילי דמיטב.

הנהלת ועד חסידי שטפינשט

המוני העולים לציון הק'

ועד חסידי שטפינשט בארץ ישראל

להנצחת מורשת צדיקי בית שטפינשט

המשרד: רחוב רבי עקיבא 93 בני ברק ת.ד. 460

שלמי תודה וברכה

להנהלת המועצה הדתית גבעתיים

ולהעומד בראשה איש החסד ורב פעלים

מר יהושע גולדפינגר הי"ו

ולמזכיר המועצה מר זאב פרידמן הי"ו

הפועלים ללא ליאות למען שירותי הדת והקהילה בעיר גבעתיים

על עזרתם בהנצחת זכר כ"ק אדמו"ר הצדיק משטפינשט

אשר מקום מנו"כ בעירם גבעתיים

ישלם השם פעלים ותהי משכורתם שלמה מאתו.

כ ב ר כ ת

הנהלת ועד חסידי שטפינשט

בארץ ישראל

על ציון האדמו"ר משטפינשט זצוק"ל בנחלת יצחק

כחמט ואנה טונזה ומנצח מרגל
מנחם נחום פריעדמאן

